



ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ 11

ΙΟΥΛΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2002

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2002

ΕΡΓΑΣΙΑ
ΧΩΡΙΣ ΑΓΧΟΣ



- ▶ **ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ:** Η νέα κοινοτική στρατηγική στον τομέα της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία (2002-2006)
- ▶ Σεξουαλική παρενόχληση γυναικών και ανδρών εργαζομένων στο χώρο εργασίας
- ▶ Το σύνδρομο Burn-out
- ▶ Στατιστική ανάλυση εργατικών ατυχημάτων κατά την κατασκευή σηράγγων και σταθμών του Μετρό με τη μέθοδο N.A.T.M. μέχρι και το 1995 από τη «ΜΕΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ Κ/Ξ ΕΡΓΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ» της OLYMPIC ATHENS METRO (Μέρος Α)
- ▶ Πυξίδα: Σήμανση ασφαλείας ή/και υγείας στους χώρους εργασίας



ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

Περιεχόμενα

➤ Νέα του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε

- ✓ 67η Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης1
- ✓ Εκπαίδευση μηχανικών του Ομίλου
ΕΛ. ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΚΤΩΡ ΤΕΒ.1
- ✓ Σεμινάρια Κατάρτισης1
- ✓ Βιβλιοθήκη2

➤ Άρθρα

- ✓ Σεξουαλική παρενόχληση γυναικών και ανδρών
εργαζομένων στο χώρο εργασίας
των: Βασιλικής Σταφίδα, Δημητρίου Σταφίδα
και Αριστοτέλη Κάντα3
- ✓ Το σύνδρομο Burn-out
του Σπύρου Δρίβα5
- ✓ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ: Η νέα κοινοτική στρατηγική
στον τομέα της υγείας και της ασφάλειας στην
εργασία (2002-2006)
του Γιώργου Π. Σπυρόπουλου6
- ✓ Στατιστική ανάλυση εργατικών ατυχημάτων κατά
την κατασκευή σιδηρόδρομων και σταθμών του Μετρό
με τη μέθοδο N.A.T.M. μέχρι και το 1995 από τη
«ΜΕΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ Κ/Ξ ΕΡΓΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ
ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ» της ΟΛΥΜΠΙΚ ΑΘΗΝΑΣ ΜΕΤΡΟ
(Μέρος Α)
του Ν. Παπαδιονυσίου12

➤ Πυξίδα

- ✓ Σήμανση ασφαλείας ή/και υγείας
στους χώρους εργασίας
του Ν. Βαγιόκα7

➤ Επικαιρότητα

- ✓ Εργατικά Ατυχήματα16
- ✓ Συνέδρια - Ημερίδες17

➤ Βιβλιοπαρουσίαση

- ✓ "Οδηγός Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας"17

Σημείωμα της Σύσταξης

Το ενδέκατο τεύχος του περιοδικού κυκλοφορεί την περίοδο διοργάνωσης της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας για την ασφάλεια και υγεία στην εργασία. Ένα χρόνο μετά τη διοργάνωση των αντίστοιχων εκδηλώσεων του 2001, η μεγάλη απόσταση που μας χωρίζει από την επίτευξη του περσινού στόχου «Επιτυχία σημαίνει κανένα ατύχημα» θα πρέπει να αναδειχτεί. Τα θύματα των πρόσφατων εργατικών ατυχημάτων της «ΔΕΗ» και της «Μότορ Όιλ» έρχονται να προστεθούν στα θύματα της «Φαράν», της «Ρικομέξ», του «Εξπρές Σαμίνια», του «Σέιλιν» και τόσων άλλων που συμπληρώνουν το μακρύ κατάλογο των εργατικών ατυχημάτων στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια.

Η φετινή Ευρωπαϊκή Εβδομάδα έχει το σύνθημα «Εργασία χωρίς άγχος», σύνθημα που πρέπει να αποτελέσει έναυσμα για την περαιτέρω διερεύνηση της επίδρασης των εργασιακών σχέσεων και της εντατικοποίησης της εργασίας στην υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων. Ήδη μελέτες σε ευρωπαϊκό επίπεδο αναδεικνύουν το εργασιακό στρες ως μια από τις πιο σοβαρές επαγγελματικές ασθένειες της εποχής μας. Στα πλαίσια αυτά, στο παρόν τεύχος υπάρχει άρθρο για το λεγόμενο σύνδρομο «Burn-out» καθώς και το πρώτο μέρος άρθρου για τη σεξουαλική παρενόχληση στους χώρους εργασίας.

Ο αριθμός των παραληπτών του περιοδικού συνεχώς αυξάνεται. Η ανταπόκρισή σας μας ενθαρρύνει να συνεχίσουμε την προσπάθεια καλύπτοντας όσο το δυνατόν ευρύτερο φάσμα θεμάτων. Φιλοδοξούμε να καταστήσουμε το περιοδικό σημαντικό μέσο ενημέρωσης αλλά και ανοιχτό βήμα διαλόγου διαφορετικών προσεγγίσεων στα θέματα ΥΑΕ. Στο τεύχος αυτό φιλοξενούμε άρθρο του κ. Γ. Σπυρόπουλου, τ. διευθυντή στο Διεθνές Γραφείο Εργασίας (ILO), σχετικά με τη νέα κοινοτική στρατηγική στον τομέα της ΥΑΕ (2002-2006) καθώς και το πρώτο μέρος άρθρου που αναφέρεται στη στατιστική ανάλυση εργατικών ατυχημάτων κατά την κατασκευή σιδηρόδρομων και σταθμών του μετρό. Τέλος, η πυξίδα είναι αφιερωμένη στη σήμανση υγείας και ασφαλείας στους χώρους εργασίας.



ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Περιοδικό του Ελληνικού Ινστιτούτου Υγιεινής
και Ασφάλειας της Εργασίας

Εκδότης:

Το Δ.Σ. του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.:

Βασίλειος Μακρόπουλος (Πρόεδρος)

Γεώργιος Κοντάκης και Βασίλειος Κορκίδης (Αντιπρόεδροι)

Ιωάννης Αδαμάκης, Θεόδωρος Δέδες, Νικόλαος Θωμόπουλος,

Γεράσιμος Παπαδόπουλος, Δημήτριος Τζαβάρας

και Γεώργιος Χαμηλομάτης (Μέλη)

Συντακτική Επιτροπή:

Νικόλαος Βαγιόκας, Εύη Γεωργιάδου,

Σπύρος Δοντάς, Εβίτα Καταγή

Τηλ.: (010) 8200100, Φαξ.: (010) 8200222

E-mail: periodical@elinayae.gr

Διεύθυνση στο ίντερνετ: <http://www.elinyae.gr/ekdoseis/periodiko.htm>

Διεύθυνση: Λιοσίων 143 και Θειρσίου 6, 104 45 Αθήνα

ISSN: 1108-5916

Την Έκδοση επιμελείται το Τμήμα Εκδόσεων

του Κέντρου Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης

Οι απόψεις και οι αναλύσεις των άρθρων και των επιστολών

δεν εκφράζουν απαραίτητα τις θέσεις του περιοδικού.

Καλλιτεχνική Επιμέλεια - Εκτύπωση:

ΑΡΤΙΟΝ ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΑΕΒΕΕΕ Θέμιδος 25 Ρέντης 128 33

τηλ: 010.4831792, fax: 0104831.794



Τα νέα του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε

67η Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης



Επιτυχημένη ήταν και φέτος η παρουσία του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. στην 67η Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης, όπου το σύνολο των επισκεπτών ξεπέρασε τα περσινά επίπεδα. Το περίπτερο του Ινστιτούτου εγκαινιάστηκε από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Δ. Ρέππα παρουσία των υφυπουργών κ. Ελ. Τζιόλα και κ. Ρ. Σπυρόπουλου. Κατά τη διάρκεια των εγκαινίων παρευρέθησαν εκπρόσωποι όλων των φορέων. Το έργο του Ινστιτούτου, κυρίως μέσα από τις εκδόσεις του, παρουσιάστηκε στους επισκέπτες της 67ης Δ.Ε.Θ. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην παρουσίαση του Διεθνούς Συνεδρίου με τίτλο: "Εργαλεία για την εφαρμογή των



ευρωπαϊκών οδηγιών στον τομέα της υγείας στην εργασία. Το παράδειγμα του χημικού κινδύνου", που διοργανώνει το Ινστιτούτο στις 19-21 Μαΐου 2003 στην Αθήνα.

Εκπαίδευση μηχανικών του ομίλου ΕΛ. ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΚΤΩΡ ΤΕΒ

Το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. εκπαίδευσε στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη και τα Ιωάννινα, μηχανικούς του Ομίλου ΕΛ. ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΚΤΩΡ ΤΕΒ. Τα σεμινάρια με θέμα «Υγιεινή - Ασφάλεια και Περιβάλλον στα Τεχνικά Έργα» υλοποιήθηκαν μετά από ανάθεση από την εταιρία και τα παρακολούθησαν συνολικά 120 άτομα.



ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Το ΕΛΙΝΥΑΕ διοργανώνει σεμινάρια Τεχνικών Ασφαλείας, Εργοδοτών, Ιατρών Εργασίας, Μελών Επιτροπών Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας καθώς και ενδοεπιχειρησιακά σεμινάρια σε θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας.

Ειδικότερα αναφέρονται στις εξής κατηγορίες:

1. Σεμινάρια επιμόρφωσης Τεχνικών Ασφάλειας στη Βιομηχανία διάρκειας 78 ωρών (Θεωρία 60 ώρες, Πρακτική 18 ώρες). Τα σεμινάρια γίνονται τις απογευματινές ώρες.
2. Σεμινάρια επιμόρφωσης Τεχνικών Ασφάλειας στα Τεχνικά Έργα διάρκειας 78 ωρών (Θεωρία 60 ώρες, Πρακτική 18 ώρες). Τα σεμινάρια γίνονται τις απογευματινές ώρες.
3. Σεμινάρια επιμόρφωσης Τεχνικών Ασφάλειας που παρέχουν υπηρεσίες συμβούλου στη βιομηχανία ή σε υπηρεσίες διάρκειας 78 ωρών (Θεωρία 60 ώρες, Πρακτική 18 ώρες). Τα σεμινάρια γίνονται τις πρωινές ή απογευματινές ώρες.
4. Σεμινάρια επιμόρφωσης μελών επιτροπών Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας. Έχουν διάρκεια 18 ώρες και γίνονται κυρίως πρωινές ώρες.
5. Σεμινάρια επιμόρφωσης εργοδοτών για θέματα άσκησης καθηκόντων τεχνικού ασφαλείας στις επιχειρήσεις Γ κατηγορίας. Τα σεμινάρια είναι διάρκειας 10 ωρών και γίνονται πρωινές ή απογευματινές ώρες.
6. Σεμινάρια επιμόρφωσης ιατρών εργασίας ή ιατρών άλλων ειδικοτήτων που ασκούν καθήκοντα ιατρού εργασίας.

Όλα τα παραπάνω σεμινάρια διοργανώνονται μετά από αίτημα των ενδιαφερομένων και τηρείται σειρά προτεραιότητας.

Πληροφορίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.elinyae.gr και στα κατά τόπους παραρτήματα:

Αθήνα, Πληροφορίες κα Δήμου τηλ. 0108200134, κα Κολοβοπούλου τηλ. 0108200110

Θεσσαλονίκη, Πληροφορίες κα Τσαμπάζη τηλ. 0310501020

Ιωάννινα, Πληροφορίες κα Ζορμπά τηλ. 0651083290

Τρίπολη, Πληροφορίες κα Παπαγεωργίου τηλ. 0710221100

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Η Βιβλιοθήκη του Ελληνικού Ινστιτούτου Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας άρχισε να λειτουργεί το 1993. Από το 1998 έως σήμερα στεγάζεται στον 4ο όροφο του κτιρίου του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. και εντάσσεται στο Κέντρο Πληροφόρησης και Τεκμηρίωσης του Ινστιτούτου. Το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. έχει ιδρύσει παραρτήματα στη Θεσσαλονίκη (1999), τα Ιωάννινα (2000) και την Τρίπολη (2001) στα οποία αναπτύσσει υπηρεσίες Τεκμηρίωσης Πληροφόρησης και Βιβλιοθήκης.

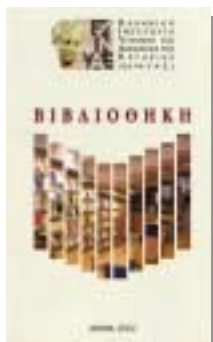
Σκοπός της Βιβλιοθήκης είναι η συγκέντρωση, επεξεργασία και διάδοση κάθε μορφής πληροφορίας που αναφέρεται σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας και απευθύνεται σε όσους εμπλέκονται στον τομέα αυτό.

Η συλλογή της ανέρχεται σε 5.000 τίτλους βιβλίων, 300 τίτλους περιοδικών εκδόσεων και μια ειδική συλλογή 2.500 αποδελτιωμένων άρθρων, και φυλλαδίων.

Είναι ανοικτής πρόσβασης, δηλαδή οι χρήστες μπορούν να αναζητήσουν μόνοι τους το υλικό στα ράφια.

Οι κυριότερες θεματικές κατηγορίες που καλύπτει είναι

- Βιομηχανική Υγιεινή
- Επαγγελματική Ασφάλεια
- Επαγγελματική Υγεία
- Επιδημιολογία
- Εργασιακές Σχέσεις
- Εργονομία
- Ιατρική της Εργασίας
- Κατάρτιση
- Κοινωνιολογία της Εργασίας
- Νομοθεσία
- Νομολογία
- Οικονομία
- Περιβάλλον
- Στατιστική
- Ψυχολογία της Εργασίας
- Χημικές Ουσίες



Για την ταξινόμηση και ταξινόμηση βιβλίων και περιοδικών εφαρμόζεται το δεκαδικό σύστημα ταξινόμησης Dewey (DDC), για την καταλογογράφηση τους οι αγγλοαμερικάνικοι κανόνες καταλογογράφησης AACR2 και για τη θεματική ανάλυση χρησιμοποιούνται ειδικοί θησαυροί (ελεγχόμενα λεξιλόγια) που προσαρμόζονται στην ελληνική γλώσσα.

Για την οργάνωση, επεξεργασία και διάθεση του υλικού, η βιβλιοθήκη χρησιμοποιεί πλήρη αυτοματοποιημένο σύστημα βιβλιοθηκονομικής επεξεργασίας. Το 2001 έγινε η αναβάθμιση του αυτοματοποιημένου συστήματος ABEKT 4.00 με το ABEKT 5.5 του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης.

Πέρα από το εξειδικευμένο υλικό βιβλίων, φυλλαδίων, πρακτικών, συνεδρίων και περιοδικών εκδόσεων η βιβλιοθήκη διαθέτει ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων όπως: CELEX (ευρωπαϊκή νομοθεσία και νομολογία), NIOSHTIC, HSELINE, CIS-DOC, MHIDAS, MEDLINE και τη βάση MSDS με τα πληροφοριακά δελτία ασφάλειας

χημικών ουσιών. Επίσης διαθέτει εγκυκλοπαίδειες, λεξικά, βιβλιογραφίες, οδηγούς και μια συλλογή βιντεοταινιών.

Για τις αναζητήσεις του υλικού υπάρχουν δυο διαθέσιμοι υπολογιστές στο χώρο της βιβλιοθήκης, όπου οι χρήστες μπορούν να κάνουν αναζητήσεις στον on-line κατάλογο (OPAC).

Η αναζήτηση στον κατάλογο της βιβλιοθήκης μέσω του διαδικτύου πραγματοποιείται μέσω WEB interface στη διεύθυνση :

<http://www.elinyae.gr/Opac/zConnectELL.html>

Για την πληρέστερη πληροφόρηση των αναγνωστών εκτός από το έντυπο υλικό της, η βιβλιοθήκη προσφέρει τέσσερις ακόμα υπηρεσίες:

- Πληροφόρηση μετά από αιτήματα χρηστών που γίνονται μέσω τηλεφώνου, fax, e-mail.

- Δωρεάν πρόσβαση στο Internet. Με τις εθνικές και διεθνείς διασυνδέσεις μέσω διαδικτύου οι χρήστες μπορούν να αναζητούν και να ανακτούν σημαντικές πληροφορίες από αντίστοιχα Ινστιτούτα και Κέντρα Πληροφόρησης

- Multimedia CD-ROMs και VIDEO.

- Παραγγελίες άρθρων μέσω του δικτύου επιστημονικών βιβλιοθηκών (ΕΡΜΗΣ) και από άλλους διαθέτες, για το προσωπικό και τους συνεργάτες του Ινστιτούτου.

Δικαίωμα δανεισμού έχει μόνο το προσωπικό του Ινστιτούτου. Οι εξωτερικοί χρήστες έχουν δικαίωμα φωτοτύπησης του υλικού που τους ενδιαφέρει, επί πληρωμή. Στη βιβλιοθήκη λειτουργεί φωτοτυπικό μηχάνημα, για φωτοτυπίες μόνο από το υλικό της βιβλιοθήκης. Η φωτοτύπηση γίνεται από τον ίδιο το χρήστη. Για περισσότερες πληροφορίες ζητήστε τον κανονισμό χρήσης της βιβλιοθήκης.

Η βιβλιοθήκη προστατεύεται από σύστημα ασφάλειας. Για το λόγο αυτό πρέπει να γίνεται ενημέρωση για κάθε τεκμήριο που βγαίνει εκτός του χώρου της.

Το προσωπικό της βιβλιοθήκης είναι πάντα πρόθυμο να εξυπηρετήσει τους χρήστες και να απαντήσει σε οποιοδήποτε αίτημα του ζητηθεί.

Το ωράριο της βιβλιοθήκης είναι

Χειμερινό (Σεπ. - Ιουν.)

Δευτ. - Τετ., 10.00 - 19.00
Τρίτη - Πέμπ. - Παρ., 9.30-16.00

Θερινό (Ιούλ. - Αυγ.)

Δευτ. - Παρ., 9.30-15.30

Σεξουαλική παρενόχληση γυναικών και ανδρών εργαζομένων στο χώρο εργασίας

(Μέρος Α)

των: Βασιλικής Σταφίδα,
Δημήτριου Σταφίδα και Αριστοτέλη Κάντα*

Η σεξουαλική παρενόχληση συγκεντρώνει ορισμένα βασικά γνωρίσματα, που σηματοδοτούν μια ιδιαιτερότητα, έναντι άλλων εγκληματικών πράξεων. Τα τελευταία χρόνια όλο και περισσότεροι ερευνητές ασχολούνται εκτός από τη σεξουαλική παρενόχληση των γυναικών και με τη σεξουαλική παρενόχληση των ανδρών. Στο επόμενο τεύχος του περιοδικού θα παρουσιαστούν αναλυτικά και τα αποτελέσματα σχετικής έρευνας, στην οποία χρησιμοποιήθηκαν ως δείγμα 202 εργαζόμενοι στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα (εκτός εκπαιδευτικών).

Πριν από 20 χρόνια η σεξουαλική παρενόχληση δεν αναγνωριζόταν ως πρόβλημα. Το φαινόμενο είχε προσδιοριστεί λανθασμένα και νομικά αντιμετωπιζόταν σχεδόν ως μη υπάρχον. Σήμερα, άνδρες και γυναίκες, εργοδότες και εργαζόμενοι, δικηγόροι και δικαστές θέλουν να ενημερωθούν σχετικά με το θέμα, πώς εφαρμόζεται ο νόμος και ποια όρια υπάρχουν. Η σεξουαλική παρενόχληση ασκείται ως επί το πλείστον από άνδρες, διότι οι άνδρες είναι αυτοί, οι οποίοι κατέχουν κυρίως θέσεις δύναμης (World of Work, 1997).

Η σεξουαλική παρενόχληση αποτελεί σήμερα σαφή παραβίαση της αξιοπρέπειας και των ψυχικών ορίων, αφού η γυναίκα αντιμετωπίζεται ως αντικείμενο και είδος προς κατανάλωση. Βάσει της Οικουμενικής Σύμβασης του ΟΗΕ για την κατάργηση κάθε μορφής διάκρισης εις βάρος των γυναικών, αλλά και βάσει Συστάσεως της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι σεξουαλικές παρενοχλήσεις στο χώρο εργασίας αποτελούν αδικήματα και τα κράτη-μέλη οφείλουν να θέσουν σε εφαρμογή νομοθεσία εναρμονισμένη με τις διεθνείς υποχρεώσεις τους. Βέβαια, ένας νόμος δεν μπορεί να αποτρέψει κάθε μορφή σεξουαλικής παρενόχλησης, μπορεί όμως να ενδυναμώσει το αίσθημα του δικαίου στη γυναίκα και να ευαισθητοποιήσει τους άνδρες (McKinnon, 1979).

Είναι κοινά αποδεκτό ότι η πρόληψη είναι το καλύτερο μέτρο για την εξάλειψη του φαινομένου της σεξουαλικής παρενόχλησης, αλλά για να αναπυχθεί μία προληπτική στρατηγική θα πρέπει προηγουμένως να έχει ορισθεί σωστά η έννοια της σεξουαλικής παρενόχλησης και να έχει κατανοηθεί επαρκώς το πρόβλημα. Οι περισσότεροι άνθρωποι έχουν απλά μια γενική ιδέα για το τι σημαίνει «σεξουαλική παρενόχληση» και το σημαντικότερο είναι ότι άνδρες και γυναίκες έχουν συχνά διαφορε-

τική άποψη για το ποια συμπεριφορά θεωρείται σεξουαλικά παρενοχλητική και ποια όχι. Βέβαια, ο διαχωρισμός των συμπεριφορών σε παρενοχλητικές και μη παρενοχλητικές δεν είναι πάντα εύκολος. Βασικό χαρακτηριστικό πάντως των σεξουαλικά παρενοχλητικών συμπεριφορών είναι ότι είναι ανεπιθύμητες από τον αποδέκτη και προέρχονται πάντα από τη μια πλευρά. Αυτά είναι και τα κύρια χαρακτηριστικά που διαφοροποιούν τη σεξουαλική παρενόχληση από το αθώο φλερτάρισμα, το οποίο είναι αμοιβαία αποδεκτό. Ορισμένες φορές βέβαια ενδέχεται οι σεξουαλικές ενέργειες να είναι αποδεκτές. Εάν δηλαδή μια γυναίκα αποδέχεται το αγκάλιασμα ενός συναδέλφου της με τον οποίο έχει φιλικούς δεσμούς, τότε δε μιλάμε για σεξουαλική παρενόχληση (Rubenstein, 1989).

Οι ψυχολογικές επιδράσεις της σεξουαλικής παρενόχλησης είναι συχνά δύσκολο να εντοπιστούν, διότι αρκετές γυναίκες προσπαθούν να υποβαθμίσουν το γεγονός και να κρύψουν τις αντιδράσεις και τα συναισθήματά τους. Φοβούνται την κοινωνική κατακραυγή, το στιγματισμό ή και την απόλυση (Tang, L.P.T., & McCollum, 1996). Για τα άτομα που έχουν υποστεί σεξουαλική παρενόχληση ελλοχεύει μάλιστα ο κίνδυνος να στραφούν προς το αλκοόλ και τα φάρμακα (Storm-Knirsch, 1999).

Η πρώτη εθνικού επιπέδου έρευνα για τη σεξουαλική παρενόχληση στις Η.Π.Α. διενεργήθηκε από την US Merit Systems Protection Board το 1981 και έδειξε ότι από τα 20.000 άτομα του δείγματος το 42% των γυναικών και το 15% των ανδρών είχαν δεχθεί σεξουαλική παρενόχληση στη δουλειά τους προηγούμενους μήνες. Το ίδιο έτος στην Αγγλία, έρευνα, που έγινε από το Camden and Liverpool Branches of the National Association of Local Government Officers έδειξε ότι το 52% των γυναικών και το 20% των ανδρών είχαν δεχθεί σεξουαλική παρενόχληση (Wise & Stanley, 1987:30).

Τα τελευταία χρόνια οι μηνύσεις για σεξουαλική παρενόχληση στην Αμερική αυξάνονται, αν και σύμφωνα με την U.S. Equal Employment Opportunity Commission, από τις 10.532 μηνύσεις το 1992 και τις 15.889 μηνύσεις το 1997, μόνο ένα πολύ μικρό ποσοστό κατέληξε στα δικαστήρια (Ganzel, 1998).

Η πρώτη γνωστή περίπτωση σεξουαλικής παρενόχλησης, που κατέληξε στα αμερικανικά δικαστή-

*Ο Δ. Σταφίδας είναι εκπαιδευτικός, η Β. Σταφίδα είναι εκπαιδευτικός, κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου, ο Α. Κάντας είναι αναπληρωτής καθηγητής ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών.

ρια (U.S. Supreme Court) ήταν τον Ιούνιο του 1986 η υπόθεση Meritor Savings Bank v. Vinson (Tang & McCollum, 1996).

Το 1996 μάλιστα, επιβλήθηκε στην εταιρία Mitsubishi χρηματική ποινή \$34.000.000 για κακομεταχείριση γυναικών (Aeberhard-Hodges, 1996) και \$26.600.000 στην εταιρία Miller Brewing Co. για τη λεγόμενη υπόθεση "Seinfeld". Στη δεύτερη περίπτωση η μήνυση δεν κατατέθηκε από τη γυναίκα που φέρεται να παρενοχλήθηκε, αλλά από τον παρενοχλητή, ο οποίος παραπονέθηκε επειδή απολύθηκε από την επιχείρηση. Επειδή πάντως τα δικαστήρια αντιμετώπιζαν τις υποθέσεις με διαφορετικό κάθε φορά τρόπο, προέκυψε η ανάγκη να βελτιωθεί ο σχετικός νόμος ως προς ορισμένα σημεία. Έτσι αναθεωρήθηκαν 26 σημεία του νόμου περί σεξουαλικής παρενόχλησης, τα οποία καθόριζαν τι έπρεπε ακριβώς να κάνουν οι εργοδότες (Ganzel, 1998).

Παρότι ο Κώδικας Πρακτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί σεξουαλικής παρενόχλησης αναφέρεται και σε άνδρες, η πλειοψηφία των σχετικών ερευνών ασχολείται με τη σεξουαλική παρενόχληση γυναικών (Fitzgerald et al., 1988; Gutek, 1985; U.S. Merit Systems Protection Board, 1981). Ακόμη και τα ειδικά ερωτηματολόγια, όπως το Sexual Experiences Questionnaire (SEQ; Fitzgerald, Gelfand, & Drasgow, 1995; Fitzgerald et al., 1988; Fitzgerald & Shullman, 1985) κατασκευάστηκαν για να μετρήσουν τη σεξουαλική παρενόχληση των γυναικών. Τα τελευταία χρόνια όλο και περισσότεροι ερευνητές (όπως οι Porovich, Campbell, Everton, Mangan, & Godinho, 1994; Vaux, 1993) ασχολούνται και με τη σεξουαλική παρενόχληση των ανδρών (Berdahl, Magley, & Waldo, 1996). Η στροφή προς την κατεύθυνση αυτή οφείλεται κατά πολύ στη δημοσιότητα που έδωσαν στο θέμα τα MME της Αμερικής (Gross, 1995; Lawlor, 1994), αλλά και στα αποτελέσματα ερευνών (Lindroth & Leymann, 1993) που δείχνουν στους άνδρες νηπιαγωγούς να υπάρχει διπλάσιο ποσοστό σεξουαλικής παρενόχλησης απ' ό,τι στις γυναίκες (Schuster, 1996). Πάντως πολλοί ερευνητές που επιχείρησαν να μετρήσουν τη σεξουαλική παρενόχληση ανδρών δεν έλαβαν υπόψη τους ότι το τεστ που χρησιμοποίησαν ήταν κατασκευασμένο για γυναικείο πληθυσμό και έτσι τα συμπεράσματα στα οποία κατέληξαν δεν ήταν πάντα ορθά (Waldo, Berdahl & Fitzgerald, 1998).

Η σεξουαλική παρενόχληση ανδρών από άνδρες ομοφυλόφιλους δε φαίνεται να είναι συχνό φαινόμενο, κυρίως εξαιτίας του φόβου που έχουν οι δεύτεροι να αποκαλύψουν τις σεξουαλικές τους προτιμήσεις. Είναι όμως πιο συχνό σε χώρους εργασίας, όπου εργάζονται ως επί το πλείστον ομοφυλόφιλοι (Waldo, Berdahl & Fitzgerald, 1998).

Οι συνέπειες της παρενόχλησης φαίνεται να είναι

πολύ περισσότερο καταστροφικές για τις γυναίκες απ' ό,τι για τους άνδρες. Το γεγονός ότι οι άνδρες που είχαν παρενοχληθεί σεξουαλικά ήταν πολύ λίγοι δείχνει ότι η σεξουαλική παρενόχληση στους άνδρες δεν υφίσταται σε τόσο μεγάλο βαθμό όσο στις γυναίκες. Άνδρες και γυναίκες βλέπουν το θέμα της σεξουαλικής παρενόχλησης από εντελώς διαφορετική σκοπιά. Οι άνδρες αντιμετωπίζουν τα φαινόμενα σεξουαλικής παρενόχλησης ως απειλή της υψηλής τους θέσης (high status), ενώ οι γυναίκες ως ενίσχυση της χαμηλής τους θέσης (low status). Μία άλλη σημαντική διαφορά που εντοπίστηκε είναι ότι η πλειοψηφία των ανδρών είναι αποφασισμένη να αντιδράσει ενεργά σε κάθε περιστατικό σεξουαλικής παρενόχλησης σε αντίθεση με τις γυναίκες, που στις περισσότερες περιπτώσεις αποκρύπτουν το γεγονός και δεν κάνουν τίποτα. Οι γυναίκες εμφανίζονται 9 φορές περισσότερο από τους άνδρες να απολύονται από την εργασία, 5 φορές παραπάνω να παίρνουν μετάθεση και 3 φορές να χάνουν τη δουλειά τους εξαιτίας της σεξουαλικής παρενόχλησης (Gutek, 1985)

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- [1] Aeberhard-Hodges, J. (1996). Sexual harassment in employment: Recent judicial and arbitral trends. *International Labour Review*, 135, 499-533.
- [2] Berdahl, J.L., Magley, V.J., & Waldo, C.R. (1996). The sexual harassment of men? Exploring the Concept with Theory and Data. *Psychology of Women Quarterly*, 20, 527-547.
- [3] Fitzgerald, L. F., Gelfand, M., & Drasgow, F. (1995). Measuring sexual harassment: theoretical and psychometric advances. *Basic and Applied Social Psychology*, 17, 425-445.
- [4] Fitzgerald, L. F., Shullman, S. L. (1985). The development and validation of an objectively scored measure of sexual harassment. Paper presented at the annual meeting of the American Psychological Association, Los Angeles, CA.
- [5] Fitzgerald, L.F., Shullman, S. L., Baliley, N., Richards, M., Swecker, J., Gold, Y., Ormerod, M., & Weitzman, L. (1988). The incidence and dimensions of sexual harassment in academia and the workplace. *Journal of Vocational Behavior*, 32, 152-175.
- [6] Ganzel, R. (1998). How effective is training in preventing sexual harassment? The answer is almost irrelevant in light of two recent Supreme Court decisions. Training's main role may lie in warding off potential lawsuits. *Training*, 87-94
- [7] Gross, J. (1995). Now look who's taunting. Now look

who's suing. New York Times (pp. 1&6, Section 4).

[8] Gutek, B. A. (1985). *Sex and the workplace*. San Francisco: Jossey-Bass.

[9] Lawlor, J. (1994). Women gain power, means to abuse it. *USA Today*, pp.1-2.

[10] Lindroth, S. & Leymann, H. (1993). *Vuxenmobbing mot en minoritetsgrupp av män inom barnomsorgen*. Stockholm: Arbetarskyddsstyrelsen.

[11] McKinnon, C.A. (1979). *Sexual harassment of working women*. New Haven, CT: Yale University Press.

[12] Popovich, P. M., Campbell, K. L., Everton, W. J., Mangan, M. R., & Godinho, R. M. (1994). Perception of traditional and alternative forms of sexual harassment. Presented at the annual conference of the Society for Industrial and Organizational Psychology, Nashville, TN.

[13] Rubenstein, M. (1989). *Preventing and remedying sexual harassment at work*. London: Eclipse Publications.

[14] Storm-Knirsch, C. (1999). *Mobbing-Psychologische, medizinische und rechtliche Aspekte eines schwer*

faßbaren Phänomens. *Beiträge zur Angewandten Psychologie*. Bonn: Deutscher Psychologen Verlag.

[15] Tang, L.P.T., & McCollum, S.T. (1996). Sexual harassment in the Workplace. *Public Personnel Management*, 25, 53-58.

[16] U.S. Merit Systems Protection Board. (1981). *Sexual harassment in the federal workplace: Is it a problem?* Washington, DC: Government Printing Office.

[17] Vaux, A. (1993). Paradigmatic assumptions in sexual harassment research: Being guided without being misled. *Journal of Vocational Behavior*, 42, 116-135.

[18] Waldo, C., Berdahl, J., & Fitzgerald, F. (1998). Are Men Sexually Harassed? If So, by Whom?. *Law and Human Behavior*, 22, 59-79

[19] Wise, S. & Stanley, L. (1987). *Georgie Porgie: Sexual Harassment in Everyday Life*. London: Pandora.

[20] World of Work. (1997, March). Unwelcome, unwanted and increasingly illegal: Sexual harassment in the workplace. Geneva: ILO. □

Το σύνδρομο Burn-out (ολοκληρωτικής εξάντλησης)

του Σπύρου Δρίβα*

Στα μέσα της δεκαετίας του '70 χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά στις ΗΠΑ ο όρος Burn-out, για να περιγράψει μια επαγγελματική παθολογία που εκδηλώνεται με μεγάλη συχνότητα σε όσους ασκούν κοινωνικό λειτουργήμα (ιατρούς, νοσοκόμους, κοινωνικούς λειτουργούς, δασκάλους κλπ).

Η επαγγελματική αυτή παθολογία χαρακτηρίζεται από γρήγορη κατανάλωση των ενεργειακών ψυχοσωματικών αποθεμάτων και μείωση των επαγγελματικών επιδόσεων. Οφείλεται κυρίως στις αρνητικές συνέπειες του χρόνιου εργασιακού στρες στην υγεία, αλλά και σε ψυχοκοινωνικούς παράγοντες.

Ο όρος προέρχεται από την αθλητική αργκό της δεκαετίας του '30 στις ΗΠΑ. Περιέγραφε εκείνους τους αθλητές που μετά από μεγάλες επιδόσεις δεν μπορούσαν πλέον, «καμμένοι» στην κυριολεξία, να προσφέρουν τα αναμενόμενα σε αγωνιστικό επίπεδο. Αναλογικά, όσοι ασκούν κοινωνικό λειτουργήμα και εκδηλώνουν το σύνδρομο Burn-out ή σύνδρομο της ολοκληρωτικής εξάντλησης, αδυνατούν να εξασκήσουν τα επαγγελματικά τους καθήκοντα και να συνδράμουν εκείνους που έχουν ανάγκη τις υπηρεσίες τους.

Το σύνδρομο Burn-out, σύμφωνα με τους ειδικούς, αποτελεί μια από τις συνέπειες του εργασιακού στρες. Θεωρείται όμως μια κατάσταση πολύ πιο σύνθετη, γιατί δε χαρακτηρίζεται μόνο από τους αντικειμενικούς και υποκειμενικούς παράγοντες που συνθέτουν το στρες, αλλά εξαρτάται και από ποικίλες κοινωνικές και μορφωτικές μεταβλητές, οι οποίες δρώντας ως καταλύτες, συντελούν στο πέρασμα από το στρες στο Burn-out.

Από τη μια, οι αυξανόμενες κοινωνικές ανισότητες και οι συνθήκες αποκλεισμού διαφόρων κοινωνικών ομάδων εντείν

ουν όλο και περισσότερο την ανάγκη για παρεμβάσεις κοινωνικής και υγειονομικής υποστήριξης και περιθάλψης. Από την άλλη, η οικονομική ύφεση συντελεί στον περιορισμό των αναγκαίων πόρων για τον προγραμματισμό και την υλοποίηση κατάλληλων κοινωνικών και υγειονομικών προγραμμάτων. Η αντίθεση αυτή, ενισχυμένη από τους στρεσογόνους εργασιακούς παράγοντες και πλαισιωμένη από μια διάχυτη αίσθηση αδιέξοδου και -κατά συνέπεια- υποτίμησης του εργασιακού καθήκοντος των κοινωνικών λειτουργών, γεννά τις κοινωνικο-μορφωτικές αιτίες που συμβάλουν καθοριστικά στην εκδήλωση του συνδρόμου Burn-out.

Τρία είναι τα χαρακτηριστικά συμπτώματα: η εξάντληση, ο κυνισμός και η αναποτελεσματικότητα. Η εξάντληση προέρχεται από την επίδραση του εργασιακού στρες στην ψυχική και σωματική υγεία. Ο κυνισμός αποτελεί έκφραση της αρνητικής στάσης του πάσχοντος προς τους άλλους αλλά και προς την εργασία του, ενώ η αναποτελεσματικότητα είναι το προϊόν μιας αρνητικής αυτοεκτίμησης. Η φυγή από το εργασιακό γίνεσθαι, η μειωμένη ικανότητα αυτοελέγχου, η εμμονή στην χρήση ουσιών, καθώς και η εκδήλωση διάφορων ψυχοσωματικών ασθενειών (αλλεργικό άσθμα, αλλεργικές δερματίτιδες κλπ), συνοδεύουν επί το πλείστον το τρίπτυχο των βασικών συμπτωμάτων.

Ο σχεδιασμός των επεμβάσεων για την πρόληψη και την προστασία των εργαζόμενων από τους βλαπτικούς παράγοντες που οδηγούν σε καταστάσεις Burn-out, πρέπει να στοχεύει σε μία δυναμική ισορροπία μεταξύ του ανθρώπου και της κοινωνίας μέσα στην οποία εντάσσεται το εργασιακό περιβάλλον, με βασική συντεταγμένη την προσαρμογή της εργασίας στις ανθρώπινες ικανότητες και δυνατότητες. □

* Ο Σ. Δρίβας είναι Ειδικός Γιατρός Εργασίας, Κέντρο Εφαρμοσμένης Έρευνας του ΕΛΙΝΥΑΕ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ:

Η νέα κοινοτική στρατηγική στον τομέα της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία (2002-2006)

του Γιώργου Π. Σπυρόπουλου*

Η πρόσφατη ανακοίνωση της Επιτροπής για μια νέα κοινοτική στρατηγική υγείας και ασφάλειας στην εργασία¹ είναι προϊόν μακρών συζητήσεων. Το αρχικό σχέδιο της ανακοίνωσης, έργο της Γενικής Διεύθυνσης για την Απασχόληση και τις Κοινωνικές Υποθέσεις (DGV), υπέστη πολλές αλλαγές κατά τη διάρκεια των διαβουλεύσεων που έλαβαν χώρα στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των συζητήσεων μεταξύ των διαφόρων υπηρεσιών της Επιτροπής

Στις γραμμές που ακολουθούν, συνοψίζονται μερικές από τις εισαγωγικές παρατηρήσεις της Ανακοίνωσης, υπενθυμίζονται οι κυριότερες διαπιστώσεις της Επιτροπής σχετικά με τις αλλαγές που επήλθαν στον κόσμο της εργασίας, παρουσιάζονται οι κεντρικοί άξονες της προτεινόμενης κοινοτικής δράσης και προτείνεται μια σύντομη αξιολόγηση του κοινοτικού αυτού κειμένου.

Μια σφαιρική αντιμετώπιση των προβλημάτων

Η προτεινόμενη πενταετής στρατηγική έχει τα ακόλουθα κύρια χαρακτηριστικά :

α) προτείνει μια **σφαιρική αντιμετώπιση της (σωματικής και ψυχικής) ευεξίας στην εργασία**², λαμβάνοντας υπόψη τις αλλαγές που επήλθαν στον κόσμο της εργασίας και την εμφάνιση νέων ψυχο-κοινωνικών κινδύνων, και αποσκοπεί στη **βελτίωση της ποιότητας της εργασιακής ζωής**, ένα από τα ουσιαστικά συστατικά της οποίας είναι ένα υγιές και ασφαλές περιβάλλον εργασίας,

β) βασίζεται σε μια γενικότερη **κοινωνική αποδοχή της σημασίας της πρόληψης, σε μια πολυδιάστατη πολιτική πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου** (με παράλληλη προσφυγή στη νομοθεσία, τον κοινωνικό διάλογο, σε πρακτικές λύσεις, σε οικονομικά κίνητρα κλπ) και στην **ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων μερών**,

γ) υπογραμμίζει ότι μια **φιλόδοξη κοινωνική πολιτική είναι παράγων ανταγωνιστικότητας**, ενώ αντίθετα η έλλειψη πολι-

τικής προκαλεί δαπάνες που επιβαρύνουν πολύ την οικονομία και την κοινωνία.

Όπως είναι εμφανές από τις επαναληφμένες αναφορές του κειμένου στις δραστηριότητες της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, η προτεινόμενη στρατηγική είναι αναμφισβήτητα εμπνευσμένη από τη μακρά εμπειρία της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας και ιδιαίτερα από τη θεωρητική βάση στην οποία στηρίχθηκε κατά τη δεκαετία 1975-1985 το πρόγραμμα PIACT³ της ΔΟΕ. Δυστυχώς, οι νέες δραστηριότητες τις οποίες προτείνει η Επιτροπή για την επόμενη πενταετία (2002-2006), με βάση αυτή την πρωτότυπη προσέγγιση των προβλημάτων υγείας και ασφάλειας στην εργασία, είναι ανεπαρκείς και σε πολλές περιπτώσεις ασαφείς, προφανώς για να αποφευχθούν ενδεχόμενες αντιρρήσεις των αντιτιθεμένων στην ενίσχυση της ρυθμιστικής δράσης της Επιτροπής κρατών μελών και εργοδοτικών οργανώσεων.

Οι αλλαγές στο χώρο της εργασίας

Οι αλλαγές που απαριθμεί η Ανακοίνωση αφορούν, πρώτον, την κοινωνία στο σύνολό της, δεύτερον, τις μορφές απασχόλησης και, τρίτον, τους επαγγελματικούς κινδύνους.

Όσον αφορά την **κοινωνία** στο σύνολό της, η Ανακοίνωση αναφέρεται σε δύο βασικές αλλαγές: την **αυξημένη συμμετοχή των γυναικών στην απασχόληση και τη γήρανση του ενεργού πληθυσμού**. Για τις κατηγορίες αυτές, η Ανακοίνωση επισημαίνει ορισμένους κινδύνους οι οποίοι τις απειλούν ιδιαίτερα, υπογραμμίζει την ανάγκη νέων επιστημονικών ερευνών και υπενθυμίζει και πάλι την ανάγκη μιας σφαιρικής προσέγγισης των προβλημάτων.

Οι αλλαγές που έλαβαν χώρα στις **μορφές της απασχόλησης** είναι, σύμφωνα με την Ανακοίνωση, μεταξύ άλλων, η αυξανόμενη διαφοροποίηση της εργασιακής σχέσης, και ειδικότερα η επέκταση των προσωρινών ατομικών σχέσεων

¹ Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Προσαρμογή στις αλλαγές της εργασίας και της κοινωνίας: μια νέα κοινοτική στρατηγική υγείας και ασφάλειας 2002-2006 (COM (2002) 118, 11 Μαρτίου 2002. Η Ανακοίνωση εξετάστηκε από το Συμβούλιο κατά τη διάρκεια της ισπανικής προεδρίας και εγκρίθηκε στις γενικές της γραμμές με ψήφισμα του Συμβουλίου της 3ης Ιουνίου 2002 (ανακινωθέν τύπου, Λουξεμβούργο, 132, αρ. 8800/0200).

² Η επίσημη ελληνική μετάφραση της Ανακοίνωσης χρησιμοποιεί, λανθασμένα κατά τη γνώμη μας, τον όρο «ικανοποίηση κατά την εργασία». Νομίζουμε ότι ο όρος «ευεξία στην εργασία» αποδίδει καλύτερα την ορολογία του αγγλικού και του γαλλικού κειμένου της Ανακοίνωσης (« well-being at work », « bien-être au travail »).

³ Διεθνές Πρόγραμμα για τη βελτίωση των συνθηκών και περιβάλλοντος εργασίας. Για μια σύντομη παρουσίαση του προγράμματος, βλ. τη μελέτη του γράφοντος « Ο ρόλος της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας στη βελτίωση των συνθηκών εργασίας », Επιθεώρηση Εργατικού Δικαίου, τ. 37, 1978, σελ. 481 επ. Για μια αναλυτικότερη παρουσίαση της θεωρητικής βάσης του προγράμματος, βλ. ILO: Improving Working Conditions and Environment: An International Programme (PIACT) (Γενεύη, ΔΓΕ, 1984) (υπάρχει και γαλλική και ισπανική έκδοση) και Γ. Π. Σπυρόπουλου (επιμέλεια): Υγεία, ασφάλεια και συνθήκες εργασίας στην Ελλάδα. Εξελίξεις και προοπτικές (Αθήνα, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκουλα, 2000), σελ. 23-29.

* Ο Γ.Π. Σπυρόπουλος είναι τ. διευθυντής στο Διεθνές Γραφείο Εργασίας (ILO)
























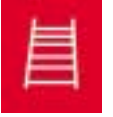


Πυξίδα για την υγεία και την ασφάλεια




Σήμανση ασφαλείας ή/και υγείας στους χώρους εργασίας

ΠΥΞΙΔΑ Ν° 11

Εισαγωγή	<p>Η σήμανση ασφαλείας ή/και υγείας του εργασιακού περιβάλλοντος χωρίζεται στη μόνιμη και την περιστασιακή σήμανση. Η μόνιμη σήμανση περιλαμβάνει σήματα απαγόρευσης, υποχρέωσης, προειδοποίησης, μέσων διάσωσης ή βοήθειας, εξοπλισμού καταπολέμησης πυρκαγιάς και σήμανση εμποδίων, επικίνδυνων σημείων και οδών κυκλοφορίας. Η περιστασιακή σήμανση περιλαμβάνει φωτεινά σήματα, ηχητικά σήματα, προφορική ανακοίνωση και σήματα με χειρονομίες.</p>			
Σήματα απαγόρευσης	 Απαγορεύεται το κάπνισμα	 Απαγορεύεται η χρήση γυμνής φλόγας και το κάπνισμα	 Απαγορεύεται η διέλευση πεζών	 Απαγορεύεται η κατάσβεση με νερό
	 Μη πόσιμο νερό	 Απαγορεύεται η είσοδος στους μη έχοντες ειδική άδεια	 Απαγορεύεται η διέλευση στα οχήματα διακίνησης φορτίων	 Μην αγγίζεται
Σήματα υποχρέωσης	 Υποχρεωτική προστασία των ματιών	 Υποχρεωτική προστασία του κεφαλιού	 Υποχρεωτική προστασία των αυτιών	 Υποχρεωτική προστασία των αναπνευστικών οδών
	 Υποχρεωτική προστασία των ποδιών	 Υποχρεωτική προστασία των χεριών	 Υποχρεωτική προστασία του σώματος	 Υποχρεωτική προστασία του προσώπου
	 Υποχρεωτική προστασία έναντι πτώσεων	 Υποχρεωτική διάβαση για πεζούς	 Γενική υποχρέωση	




Σήματα προειδοποίησης	 Εύφλεκτες ύλες ή/και υψηλή θερμοκρασία	 Εκρηκτικές ύλες	 Τοξικές ύλες
	 Διαβρωτικές ύλες	 Ραδιενεργά υλικά	 Αιωρούμενα φορτία
	 Οχήματα διακίνησης φορτίων	 Κίνδυνος ηλεκτροπληξίας	 Γενικός κίνδυνος
	 Ακτινοβολία λέιζερ	 Αναφλέξιμες ύλες	 Μη ιοντίζουσες ακτινοβολίες
	 Ισχυρό μαγνητικό πεδίο	 Κίνδυνος παραπατήματος	 Κίνδυνος πτώσης
	 Βιολογικός κίνδυνος	 Χαμηλή θερμοκρασία	 Βλαβερές ή ερεθιστικές ουσίες
	Σήματα μέσων διάσωσης ή βοήθειας	 Οδός / Εξοδος κινδύνου	
 Φορείο		 Θάλαμος καταιονισμού	 Πλύση ματιών
Σήματα εξοπλισμού καταπολέμησης πυρκαγιάς	 Πυροσβεστική μάνικα	 Σκάλα	
	 Πυροσβεστήρας	 Τηλέφωνο για την καταπολέμηση πυρκαγιών	

<p>Σήμανση εμποδίων, επικίνδυνων σημείων και οδών κυκλοφορίας</p>	<p>Η σήμανση των κινδύνων από εμπόδια και των επικίνδυνων σημείων στο εσωτερικό των κτιριακών χώρων γίνεται με κίτρινο χρώμα που εναλλάσσεται με μαύρο ή με κόκκινο χρώμα που εναλλάσσεται με άσπρο. Οι κίτρινες – μαύρες και οι κόκκινες – άσπρες λωρίδες πρέπει να είναι ίσες μεταξύ τους και να έχουν κλίση 45°.</p>  <p>Η επισήμανση των οδών κυκλοφορίας γίνεται και από τις δύο πλευρές τους με συνεχή λωρίδα ιδιαίτερα ορατού χρώματος κατά προτίμηση άσπρου ή κίτρινου ανάλογα με το χρώμα του δαπέδου.</p>
<p>Φωτεινά σήματα</p>	<p>Τα χαρακτηριστικά των φωτεινών σημάτων είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ κατάλληλη φωτεινή αντίθεση (χωρίς θάμπωμα) ➤ φωτεινή επιφάνεια ενιαίου χρώματος ή να περιέχει εικονοσύμβολο σε καθορισμένο φόντο ➤ διακεκομμένο σήμα (υποδεικνύει σε σχέση με το σταθερό υψηλότερο κίνδυνο) ➤ διάρκεια και συχνότητα λάμπσεων (εξασφάλιση καλής κατανόησης του σήματος) ➤ όχι ταυτόχρονη χρήση δύο φωτεινών σημάτων (σύγχυση) ➤ εξασφάλιση τροφοδοσίας σε περίπτωση διακοπής της κανονικής τροφοδοσίας ➤ έλεγχος καλής λειτουργίας κατά την εγκατάσταση και σε τακτά χρονικά διαστήματα
<p>Ηχητικά σήματα</p>	<p>Τα χαρακτηριστικά των ηχητικών σημάτων είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ηχητικό επίπεδο ανώτερο των διάχυτων θορύβων του περιβάλλοντος ➤ εύκολη αναγνώριση και διάκριση από τους διάχυτους θορύβους του περιβάλλοντος ➤ εύκολη αναγνώριση και διάκριση από άλλο ηχητικό σήμα ➤ κυμαινόμενη συχνότητα (υποδεικνύει σε σχέση με τη σταθερή υψηλότερο κίνδυνο) ➤ όχι ταυτόχρονη χρήση δύο ηχητικών σημάτων (σύγχυση) ➤ εξασφάλιση τροφοδοσίας σε περίπτωση διακοπής της κανονικής τροφοδοσίας ➤ έλεγχος καλής λειτουργίας κατά την εγκατάσταση και σε τακτά χρονικά διαστήματα
<p>Προφορική ανακοίνωση</p>	<p>Η προφορική ανακοίνωση πραγματοποιείται μεταξύ ενός ομιλητή ή πομπού και ενός ή περισσότερων ακροατών. Τα χαρακτηριστικά της προφορικής ανακοίνωσης είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ σύντομα, απλά και σαφή μηνύματα ➤ γνώση της γλώσσας από τα άτομα στα οποία απευθύνεται η ανακοίνωση ➤ χρήση λέξεων - κωδικών π.χ. έναρξη, τέλος, προχώρησε, οπισθοχώρησε κτλ




Σήματα με χειρονομίες

Τα σήματα με χειρονομίες δίνονται από ειδικά εκπαιδευμένο άτομο, το σηματοωρό, προς τον παραλήπτη των σημάτων, τον χειριστή.



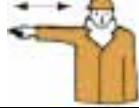


A Γενικές χειρονομίες

A1	ΕΝΑΡΞΗ Προσοχή, Ανάληψη καθοδήγησης	
A2	ΣΤΟΠ Διακοπή, Τέλος κίνησης	
A3	ΤΕΛΟΣ των ενεργειών	


B Κατακόρυφες κινήσεις

B1	ΑΝΥΨΩΣΗ	
B2	ΚΑΘΟΔΟΣ	
B3	ΚΑΘΕΤΗ ΑΠΟΣΤΑΣΗ	

Γ Οριζόντιες κινήσεις

Γ1	ΠΡΟΧΩΡΗΣΕ	
Γ2	ΟΠΙΣΘΟΧΩΡΗΣΕ	
Γ3	ΔΕΞΙΑ ως προς τον σηματοωρό	
Γ4	ΑΡΙΣΤΕΡΑ ως προς τον σηματοωρό	
Γ5	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΑΠΟΣΤΑΣΗ	

Δ Κίνδυνος

Δ1	ΚΙΝΔΥΝΟΣ επείγουσα διακοπή ή στάση	
-----------	---------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------

Νομοθεσία

Π.Δ. 105/1995 «Ελάχιστες προδιαγραφές για την σήμανση ασφάλειας ή/και υγείας στην εργασία σε συμμόρφωση με την Οδηγία 92/58/ΕΟΚ»

εργασίας, της μερικής απασχόλησης, των άτυπων ωραρίων εργασίας, της τηλε-εργασίας και των διαφόρων μορφών που παίρνει η τάση για μεγαλύτερη ευελιξία της αγοράς εργασίας.

Οι αλλαγές που αφορούν τους **επαγγελματικούς κινδύνους** που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι είναι, τέλος, συνέπειες ορισμένων μεταβολών στην οργάνωση της εργασίας (αυξημένη ευελιξία, ιδίως όσον αφορά τα χρονικά όρια της εργασίας, εξατομικευμένη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού, υποχρέωση του εργαζόμενου για επίτευξη αποτελέσματος κλπ.).

Κεντρικοί άξονες της προτεινόμενης κοινοτικής δράσης

Η Επιτροπή προτείνει την οργάνωση της κοινοτικής δράσης γύρω από πέντε άξονες: μια σφαιρική προσέγγιση της «ευεξίας» στην εργασία, την ενίσχυση της γενικότερης κοινωνικής αποδοχής της πρόληψης, τον συνδυασμό των μέσων δράσης και την ανάπτυξη της κοινωνικής συνεργασίας, την προετοιμασία της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την ανάπτυξη της διεθνούς συνεργασίας.

Οι ακόλουθοι οκτώ συμπληρωματικοί στόχοι προτείνονται όσον αφορά τον πρώτο άξονα, τη **σφαιρική προσέγγιση της «ευεξίας» στην εργασία**:

- συνεχής μείωση των ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών.
- ένταξη της διάστασης του φύλου στην αξιολόγηση των κινδύνων,
- πρόληψη των νέων κοινωνικών κινδύνων,
- ενισχυμένη πρόληψη των επαγγελματικών ασθενειών,
- συνεκτίμηση των δημογραφικών εξελίξεων όσον αφορά τους κινδύνους, τα ατυχήματα και τις ασθένειες,
- συνεκτίμηση των αλλαγών όσον αφορά τις μορφές απασχόλησης και τους τρόπους οργάνωσης της εργασίας και των χρονικών ορίων εργασίας,
- συνεκτίμηση του μεγέθους των επιχειρήσεων, δηλαδή ανάγκη ειδικών μέτρων για τις πολύ μικρές και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις,
- ανάλυση των νέων ή των αναδυόμενων κινδύνων.

Η ενίσχυση της γενικότερης κοινωνικής αποδοχής της πρόληψης, δεύτερος άξονας της προτεινόμενης κοινοτικής δράσης, θα επιδιωχθεί με δύο τρόπους: πρώτον, με την ενίσχυση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τη βελτίωση των γνώσεων όσον αφορά τους επαγγελματικούς κινδύνους

και των δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης και πρόβλεψης νέων κινδύνων⁴ και, δεύτερον, με μια καλύτερη εφαρμογή του ισχύοντος κοινοτικού δικαίου.

Όσον αφορά το τελευταίο σημείο, η Ανακοίνωση υπογραμμίζει την αποφασιστική συμβολή των υπηρεσιών πρόληψης και των επιθεωρήσεων εργασίας στην επιτυχία των προγραμμάτων πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου⁵. Για τις υπηρεσίες πρόληψης, η Ανακοίνωση υπογραμμίζει την ανάγκη μιας διεπιστημονικής προσέγγισης των προβλημάτων, χωρίς όμως να προτείνει συγκεκριμένα μέτρα για την επίτευξη αυτού του στόχου. Όσον αφορά την επιθεώρηση εργασίας, η Επιτροπή υπογραμμίζει την ικανότητά της να εκτιμά το σύνολο των κινδύνων, τον δευτερογενή ρόλο της ως οργάνου ελέγχου και πρόληψης, την ανάγκη λήψης ομογενών κυρώσεων κλπ. Δυστυχώς, και σ' αυτό το σημείο, οι προτάσεις της Επιτροπής δεν περιέχουν συγκεκριμένα μέτρα δράσης στο κοινοτικό επίπεδο, με μόνη εξαίρεση την προτεινόμενη ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών στα πλαίσια της Επιτροπής ανωτέρων επιθεωρητών εργασίας.

Ο τρίτος άξονας δραστηριοτήτων είναι ο **συνδυασμός των μέσων δράσης και η ανάπτυξη της κοινωνικής συνεργασίας** και ειδικότερα η προσαρμογή του νομικού και θεσμικού πλαισίου, η ενθάρρυνση κάθε πρωτοβουλίας που συμβάλλει στην πρόοδο και η προώθηση της ενσωμάτωσης της υγείας και της ασφάλειας εργασίας στις άλλες κοινοτικές πολιτικές.

Όσον αφορά την προσαρμογή του νομικού πλαισίου, η Ανακοίνωση παρατηρεί ότι είναι απαραίτητη η συνεχής προσαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας στην εξέλιξη των επιστημονικών γνώσεων, της τεχνικής προόδου και του κόσμου της εργασίας. Παράλληλα, οι νέες μορφές επαγγελματικού κινδύνου (π.χ. ηθική παρενόχληση, εξάσκηση βίας στην εργασία) αποτελούν προβλήματα που απαιτούν ενδεχομένως νέα νομοθετική ρύθμιση. Προτείνεται επίσης, ότι το ισχύον νομικό πλαίσιο, πολύπλοκο και δυσνόητο, πρέπει να απλουστευθεί και να εκλογικευτεί, τόσο με την κωδικοποίηση⁶ των υπαρχουσών οδηγιών, όσο και με την εκπόνηση μιας ενιαίας έκθεσης εφαρμογής του συνόλου των οδηγιών στον τομέα της υγείας και ασφάλειας στην εργασία, η οποία θα μπορούσε να αντικαταστήσει τις ειδικές εκθέσεις που προβλέπονται από τις διάφορες οδηγίες.

Παράλληλα με τη κανονιστική δράση, η Επιτροπή αναγγέλλει την πρόθεσή της να ενθαρρύνει τους ίδιους τους φορείς να αναλάβουν πρωτοβουλίες για τη βελτίωση της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία, όπως π.χ. η συγκριτική αξιολόγηση και ο προσδιορισμός των βέλτιστων πρακτικών, η υπογραφή διμερών συμφωνιών, η ανάπτυξη της συναίσθησης κοινωνικής ευθύνης των επιχειρήσεων και η χρήση οικονομικών κινήτρων.

Όσο για την ενσωμάτωση της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία στις άλλες κοινοτικές πολιτικές, η Ανακοίνωση αναφέρεται, μεταξύ άλλων, στην ανάγκη καλύτερης ενσωμά-

⁴ Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία του Μπιλμπάο αναμένεται να αποτελέσει την κινητήρια δύναμη σ' αυτές τις δραστηριότητες ευαισθητοποίησης και πρόβλεψης.

⁵ Για λόγους που είναι δύσκολο να εξηγηθεί κανείς, η Ανακοίνωση δεν μνημονεύει ένα τρίτο και σημαντικό παράγοντα εφαρμογής του δικαίου: τις επιχειρησιακές επιτροπές υγιεινής και ασφάλειας στην εργασία.

⁶ Είναι άγνωστο αν πρόκειται για μια απλή –και, φυσικά, ευπρόσδεκτη– τεχνική ανακατάταξη των διατάξεων του ισχύοντος κοινοτικού δικαίου, για να αποφευχθούν επαναλήψεις και αντιφάσεις ή για μια κεκαλυμμένη απορύθμιση, ίσως για να ικανοποιηθούν όσοι θεωρούν ότι η ισχύουσα κοινοτική κοινωνική νομοθεσία είναι πληθωρική.

τωσης στις ευρωπαϊκές στρατηγικές για την απασχόληση και τη δημόσια υγεία, και ενίσχυσης της σύνδεσης με τους κοινωνικούς κανόνες που αφορούν την κατασκευή και εφαρμογή του εξοπλισμού εργασίας.

Ο τέταρτος άξονας της προτεινόμενης κοινοτικής στρατηγικής για την περίοδο 2002-2006, αφορά τις δραστηριότητες σχετικά με την **προετοιμασία διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης** και ο πέμπτος και τελευταίος άξονας την **ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας**, ιδιαίτερα με τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας.

Σύντομη αξιολόγηση της κοινοτικής στρατηγικής

Μολοντί το τελικό κείμενο της Ανακοίνωσης είναι αποτέλεσμα συμβιβασμών και είναι επομένως λιγότερο φιλόδοξο από το αρχικό σχέδιο, παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον γιατί χαράζει την κοινοτική στρατηγική σ'ένα σημαντικό τομέα της κοινωνικής πολιτικής για τα επόμενα χρόνια. Θα ήταν επομένως χρήσιμο να λάβουν γνώση του κειμένου της Ανακοίνωσης και του σχετικού ψηφίσματος του Συμβουλίου όλοι όσοι έχουν, άμεσα ή έμμεσα, ευθύνες στον χώρο της υγείας και ασφάλειας εργασίας στην Ελλάδα (τεχνικοί ασφάλειας, γιατροί εργασίας, επιθεωρητές εργασίας, συνδικαλιστές, στελέχη των ΕΞΥΠΠ, του ΕΛΙΝΥΑΕ και άλλων ειδικευμένων οργανισμών ή υπηρεσιών κλπ).

Η Ανακοίνωση της Επιτροπής περιέχει αναμφισβήτητα πολλά θετικά στοιχεία, αλλά παρουσιάζει συγχρόνως πολλές αδυναμίες και κενά⁷. Από τα θετικά στοιχεία του κειμένου, θα υπενθυμίσουμε τη θεμελιώδη σημασία που δίνεται, ίσως για πρώτη φορά σ'ένα κοινοτικό κείμενο, στη «σφαιρική αντιμετώπιση» της ευεξίας στην εργασία⁸ και την ανάγκη ευρύτερης κοινωνικής αποδοχής της πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου. Η προτεινόμενη ενσωμάτωση της υγείας και ασφάλειας στην εργασία στις διάφορες κοινοτικές πολιτικές, και ιδιαίτερα στις πολιτικές απασχόλησης, αξίζει επίσης γενικής υποστήριξης και το ίδιο ισχύει για τα διάφορα μέτρα που προτείνονται για μια πληρέστερη εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας. Αν και αποσιωπούνται ορισμένα φλέγοντα προβλήματα⁹, η θέληση της Επιτροπής και του Συμβουλίου να συνεργασθεί στενά με τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας είναι επίσης ευπρόσδεκτη.

Καθώς είναι προϊόν συμβιβασμού, είναι φυσικό ότι το κείμενο της Ανακοίνωσης παρουσιάζει ορισμένες αδυναμίες. Θα αναφέρουμε ως παραδείγματα των αδυναμιών αυτών την έλλειψη ουσιαστικών προτάσεων για την καταπολέμηση στο κοινοτικό επίπεδο των επαγγελματικών ασθενειών¹⁰ καθώς και την παράδοση αποσιώπηση του χημικού κινδύνου. Επιπλέον,

ενώ η Ανακοίνωση αφιερώνει πολλές και ενδιαφέρουσες παραγράφους στους νέους επαγγελματικούς κινδύνους, η αρνητική για την υγεία των εργαζομένων επίδραση των διαφόρων μορφών της προσωρινής εργασίας δεν υπογραμμίζεται αρκετά. Για τα ιδιάζοντα προβλήματα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων –για τα οποία ενδιαφέρεται ιδιαίτερα η χώρα μας– γίνονται απλώς μερικές σποραδικές αναφορές δευτερεύουσας σημασίας. Τέλος, τόσο η Ανακοίνωση της Επιτροπής, όσο και το σχετικό ψήφισμα του Συμβουλίου, τείνουν να περιορίζουν τις κοινοτικές πρωτοβουλίες και δίνουν την εντύπωση ότι εναποθέτουν την πραγματοποίηση των κυριότερων στόχων της προτεινόμενης στρατηγικής στις εθνικές αρχές και τους κοινωνικούς συνομιλητές.

Ο αναγνώστης των δύο αυτών κειμένων έχει τη σαφή εντύπωση, ότι η γόνιμη περίοδος κοινοτικών νομοθετικών και άλλων πρωτοβουλιών των δύο τελευταίων δεκαετιών στον τομέα της υγείας και ασφάλειας στην εργασία έκλεισε οριστικά. Η νομική πλαισίωση της προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων, η σφαιρική αντιμετώπιση των προβλημάτων της εργασίας και η προτεραιότητα στις ποιοτικές βελτιώσεις του εργασιακού περιβάλλοντος, είναι δραστηριότητες οι οποίες έρχονται σήμερα συχνά σε αντίφαση με τη γενικευμένη πλέον αποδοχή από τα κοινοτικά όργανα των πολιτικών ευελιξίας της αγοράς εργασίας, την συχνή επικράτηση νεο-φιλελευθέρων δοξασιών στους κοινοτικούς κύκλους και τη βαθμιαία επικράτηση διακυβερνητικών λύσεων εις βάρος των ρυθμιστικών πρωτοβουλιών της Επιτροπής. Είναι προφανές ότι οι προτεραιότητες δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης άλλαξαν ριζικά και αναμένεται ότι το ποσοστό των κοινοτικών πόρων οι οποίοι θα διατεθούν κατά την προσεχή πενταετία για τις δραστηριότητες στον τομέα του εργασιακού περιβάλλοντος θα ελαττωθεί.

Μερικές από αυτές τις εξελίξεις είναι ανησυχαστικές και μπορεί σε ορισμένες περιπτώσεις να οδηγήσουν σε επιζήμιες παλινδρομήσεις. Ας ελπίσουμε, ότι οι φόβοι του γράφοντος θα αποδειχθούν αβάσιμοι ή τουλάχιστον υπερβολικοί. Είναι πάντως καθήκον όλων όσων ενδιαφέρονται για την πρόληψη του επαγγελματικού κινδύνου στη χώρα μας να λάβουν γνώση του περιεχομένου της Ανακοίνωσης, να εκφέρουν γνώμη για τις προτεραιότητες που διαγράφονται σ' αυτό κείμενο και να γνωστοποιήσουν ενδεχομένως τις απόψεις τους σ'αυτούς που εκπροσωπούν τη χώρα μας στα αρμόδια κοινοτικά όργανα. Γιατί δεν πρέπει να ξεχνάμε, ότι πρόκειται για εξελίξεις τις οποίες ενέκριναν οι νόμιμοι εκπρόσωποι των κρατών μελών στα αρμόδια κοινοτικά όργανα και για τις οποίες είχαν τη δυνατότητα να εκφέρουν γνώμη πριν από τη λήψη των τελικών αποφάσεων οι εκπρόσωποι των εργοδοτικών και συνδικαλιστικών οργανώσεων στα πλαίσια των κοινοτικών διαδικασιών ενημέρωσης και διαβούλευσης. □

⁷ Για μια κριτική παρουσίαση της ανακοίνωσης από την πλευρά των ευρωπαϊκών συνδικάτων, βλ. το άρθρο του Laurent Vogel « Un constat lucide, des moyens insuffisants », BTS Newsletter, ap. 18, Μάρτιος 2002, σελ. 3-6.

⁸ Ας σημειωθεί όμως ότι στο ψήφισμά του της 3ης Ιουνίου 2002, το Συμβούλιο αποφεύγει συστηματικά να χρησιμοποιήσει τον όρο αυτό. Αποσιωπά επίσης κάθε αναφορά της Ανακοίνωσης στον όρο «ποιότητα εργασίας». Αυτή η τάση του Συμβουλίου, διακυβερνητικού οργάνου, προς διαφοροποίηση από τις προτάσεις της Επιτροπής, οργάνου με υπερεθνικές φιλοδοξίες, πρέπει να τονιστεί, γιατί θα έχει οπωσδήποτε συνέπειες στη μελλοντική εξέλιξη των δραστηριοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία.

⁹ Όπως, π.χ., το πρόβλημα της σοβαρής καθυστέρησης, η οποία παρατηρείται πρόσφατα, στις επικυρώσεις των διεθνών συμβάσεων εργασίας από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

¹⁰ Π. χ. η Ανακοίνωση αποσιωπά την επείγουσα ανάγκη εναρμόνισης των εθνικών συστημάτων δήλωσης και αναγνώρισης των επαγγελματικών ασθενειών.

Στατιστική ανάλυση εργατικών ατυχημάτων κατά την κατασκευή σηράγγων και σταθμών του Μετρό με τη μέθοδο Ν.Α.Τ.Μ. μέχρι και το 1995 από τη «ΜΕΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ Κ/Ξ ΕΡΓΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ» της OLYMPIC ATHENS METRO (Μέρος Α)

του Ν. Παπαδιονυσίου *

Θεώρησα το χρονικό διάστημα από την έναρξη των κατασκευών των έργων του ΜΕΤΡΟ (1992) μέχρι και το τέλος του 1995, αρκετό για μια πρώτη Στατιστική Ανάλυση των εργατικών ατυχημάτων που συνέβησαν κατά την κατασκευή με τη μέθοδο NATM σηράγγων και σταθμών, τη στιγμή μάλιστα που ο αριθμός των ατυχημάτων ήταν αρκετός για μια τέτοια ανάλυση. Δεν υπήρξε θάνατος, ακρωτηριασμός ή οποιασδήποτε άλλης μορφής αναπηρία, όχι μόνο για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, αλλά και το μετέπειτα και για τα εναπομείναντα τμήματα της Κ/Ξ (Σήραγγα σταθμού ΣΥΝΤΑΓΜΑ – σταθμού ΜΟΝΑΣΤΗΡΑΚΙ, σταθμού ΜΟΝΑΣΤΗΡΑΚΙ, σήραγγα σταθμού ΜΟΝΑΣΤΗΡΑΚΙ – ΑΣΩΜΑΤΟΙ) που κατασκευάζονται με την ίδια μέθοδο αλλά και στις δραστηριότητες των έργων με άλλες μεθόδους κατασκευής (C/C, TBM). Υπήρχαν Κασσάνδρες που «προέβλεπαν», πιθανώς λόγω των σημαντικών θανατηφόρων ατυχημάτων στην υπό κατασκευή σήραγγα της Μάγνης (CHANNEL TUNNEL), αριθμούς θανάτων ανά Km κατασκευαζόμενης σήραγγας – σταθμών.

Ο στόχος της μελέτης – συγγραφής της παρούσας Στατιστικής Ανάλυσης ήταν: α) η έγκαιρη συνολική εξαγωγή συμπερασμάτων από τις διερευνήσεις των ατυχημάτων που είχαν ήδη συμβεί στο πιο πάνω χρονικό διάστημα, και β) η πρόληψη για τη μη επανάληψη τέτοιων συμβάντων, αφενός μεν μέσω της Διοίκησης του Έργου (αλλοδαπής και ελληνικής) και των προστεθέντων Διευθυντών Έργων, Εργοταξιαρχών, Μηχανικών Εργοταξίων κλπ και αφετέρου μέσω της σωστής ενημέρωσης των εργαζομένων. Υπενθυμίζεται η υποκειμενική, πλην όμως βασισμένη σε μακροχρόνια εμπειρία και γνώση του είδους της κατασκευής, κρίση του διενεργήσαντος τις διερευνήσεις Μηχανικού Ασφάλειας. Για όλη τη στατιστική λάβαμε υπόψη τα πιο κάτω:

- Διαδικασία Αναφοράς Ατυχημάτων του γράφοντος (1992 και μετέπειτα αναβαθμίσεις – συντομεύσεις), μιας από τις 33 διαδικασίες Ασφάλειας για χρήση από την Κ/Ξ ATHENS METRO που μελετήθηκαν και συνεγράφησαν από Μηχανικούς Ασφάλειας του Έργου.
- INTERNATIONAL CLASSIFICATION OF DISEASES, INJURIES AND CAUSES OF DEATHS.
- Έγγραφο με αρ. πρωτ. 130217/4.2.1988 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ/Δ.Ε.2.
- AMERICAN NATIONAL STANDARDS FOR UNIFORM RECORD KEEPING FOR OCCUPATIONAL INJURIES AND ILLNESSES (ANSI)

Η πρωτοτυπία στη Στατιστική αυτή Ανάλυση Ατυχημάτων είναι ότι είναι η μοναδική ή τουλάχιστον η πρώτη για τον Ελληνικό κατασκευαστικό χώρο (υποβλήθηκε αρχές 1996) και όσον αφορά στο αντικείμενο αλλά και ως προς τις κατανομές των ατυχημάτων, των υποδείξεων και συμπερασμάτων ανά δραστηριότητα της κατασκευής. Το γεγονός αυτό την καθιστά λίαν σημαντικό εργαλείο πρόληψης για οποιαδήποτε παρόμοια μελέτη κατασκευής με NATM, όπως Σχεδίων Ασφάλειας και Υγείας (Σ.Α.Υ.), Γραπτών Εκτιμήσεων Κινδύνων (Γ.Ε.Κ.) και απλών οδηγιών Ασφάλειας από Τεχνικούς Ασφάλειας ή απόμων της ιεραρχίας έργου. Η χρήση του συντελεστή ΜΕΣΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ (MEAN DURATION RATE) υπήρξε η μόνη που μπορούσε να εφαρμοστεί αφού η χρήση των συντελεστών ΣΥΧΝΟΤΗΤΑΣ και ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ήταν αδύνατη ανά δραστηριότητα. Ο λόγος της αδυναμίας αυτής εντοπίζεται στο ότι απαιτούνται ειδικοί τεχνικοί γραφείς καταγραφής των πραγματοποιηθεισών

ανθρωπωρών (Α/Ω) ανά δραστηριότητα και ανά εργοτάξιο, δεδομένου μάλιστα του μεγάλου αριθμού τους.

Ελπίζω με την ολοκλήρωση των κατασκευών της ΜΕΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ Κ/Ξ ΕΡΓΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ της OLYMPIC ATHENS METRO και με τη συνεργασία όλων των Μηχανικών Ασφάλειας που απασχολήθηκαν στα διάφορα τμήματα συνολικά ή κατά διαστήματα, περισσότερο ή λιγότερο, να δημοσιευτεί μια ολοκληρωμένη ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ, συνολική και ανά τμήμα (NATM, TBM, C/C, ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ, κ.λ.π.), πρωτότυπη για ένα τόσο μεγάλο μεγέθους κατασκευαστικό Έργο.

Συντελεστές σοβαρότητας μέσης διάρκειας ατυχημάτων στην κατασκευή σηράγγων και σταθμών με τη μέθοδο NATM

1. ΑΡΧΕΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ 1995 :

- ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑΦΕΡΘΕΝΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ: 87⁽¹⁾
- ΣΥΝΟΛΟ ΧΑΜΕΝΩΝ ΑΝΘΡΩΠΟΗΜΕΡΩΝ: (Χ.Α/Η)⁽²⁾ 1.249
- ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΜΕΣΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ
14,4Χ.ΑΗ/ΑΤΥΧ.

2. 1995 – ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2001⁽³⁾

- ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑΦΕΡΘΕΝΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ : 181
- ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΩΝ ΑΝΘΡΩΠΟΩΡΩΝ:
(Α.Ω):5.387.987
- ΣΥΝΟΛΟ ΧΑΜΕΝΩΝ ΑΝΘΡΩΠΟΗΜΕΡΩΝ: (Χ.ΑΗ) : 3.786
- ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ:
33,6 ΑΤ/10⁶ ΑΩ ή 6,72ΑΤ/2.10⁵ ΑΩ
- ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ:
702,7 Χ.ΑΗ/10⁶ ΑΩ ή 140,5Χ.ΑΗ/2.10⁵ ΑΩ
- ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΜΕΣΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ :
20,9 Χ.ΑΗ/ΑΤ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

(1) Λαμβάνονται υπόψη ατυχήματα απουσίας εργαζομένου άνω των 4 ωρών.

(2) ΧΑΜΕΝΕΣ ΑΝΘΡΩΠΟΗΜΕΡΕΣ: Θεωρούνται οι εργάσιμες Α/Η.

Απουσία εργαζομένου από ατύχημα μεγαλύτερη των 4 ωρών θεωρείται σαν απουσία ημέρας (8 ωρών).

Απουσία μικρότερη των 4 ωρών θεωρείται σαν μη απουσία.

(3) Από τις αρχές των κατασκευών μέχρι και το 1994 δεν ετηρούντο στοιχεία ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΩΝ ΑΝΘΡΩΠΟΩΡΩΝ χωριστά ανά DEPT. κατασκευή (NATM, TBM, C/C, ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ, κ.λ.π.), αλλά συνολικά όλων των κατασκευών με αποτέλεσμα να μην είναι διαθέσιμοι συντελεστές συχνότητας και σοβαρότητας για το αντίστοιχο διάστημα, αποκλειστικά για το NATM παρά μόνο συγκεντρωτικοί για όλα τα πιο πάνω τμήματα.

Αθήνα, 1/11/2001. Στη συνέχεια ακολουθούν πίνακες. Το άρθρο θα ολοκληρωθεί στο επόμενο τεύχος

*Ο Ν. Παπαδιονυσίου είναι ΜΜΜ/ΕΜΠ. Προϊστάμενος της μονάδας ασφάλειας εργασίας ΠΥΡΚΑΛ ΑΕ, πρώην τεχνικός ασφάλειας και σύμβουλος ασφάλειας OLYMPIC ATHENS METRO, CIVIL WORKS JOINT VENTURE, σύμβουλος ασφάλειας εργασίας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ, ΧΑΜΕΝΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΜΕΡΕΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΜΕΤΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΑΝΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ.

Α/Α	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ		ΧΑΜΕΝΕΣ Α/Η		ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ (ΧΑΜ. Α/Η/ΑΤΥΧ.)
		ΑΡ.	%	ΑΡ.	%	
1.	ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΥΛΙΚΩΝ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΕΞΟ	4	4,6	54	4,3	13,5
2.	ΕΠΕΚΤΑΣΕΙΣ ΔΙΚΤΥΩΝ	6	6,9	64	5,1	10,7
3.	ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕΤΗΡΗΣΕΙΣ	1	1,1	27	2,2	27
4.	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΚΣΥΣΦΟΝ	11	12,7	145	11,6	13,2
5.	ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	4	4,6	92	7,4	23
6.	ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΟΜΙΔΗΣ, ΒΡΟΥΤΙΝΓ, ΠΡΟΠΟΡΕΙΑΣ	9	10,3	60	4,8	6,7
7.	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΚΤΕ. ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ	18	20,7	358	28,7	19,9
8.	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗΣ ΔΟΜΑΡΧΥΣΗΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ	6	6,9	35	2,8	5,8
9.	ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΜΕΜΒΡΑΝΩΝ ΚΑΙ ΣΙΔΗΡΟΥ ΟΠΛΙΣΜΟΥ	9	10,3	85	6,8	9,4
10.	ΣΚΥΡΟΔΕΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΗΡΙΣΗ	6	6,9	48	3,8	8
11.	ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΣΤΟΝ ΥΠΟΓΕΙΟ ΧΡΩ	2	2,3	11	0,9	5,5
12.	ΓΕΝΙΚΕΣ - ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΘΑΛΕΙΑ	11	12,7	270	21,6	24,5
ΣΥΝΟΛΟ		87	100	1249	100	14,4

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΤΥΠΟΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΑΝΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

ΤΥΠΟΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ	ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΑΝΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ⁽¹⁾												ΣΥΝΟΛΟ	% ΧΑΜΕΝΕΣ Α/Η	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ (ΧΑΜ. Α/Η/ΑΤΥΧ.)			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12						
ΠΤΩΣΕΙΣ ΑΤΟΜΩΝ	2	4	4	4	1	2	3	1	2	4	23	26,4	278 ⁽²⁾	12,1				
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΠΕΘΟΥΝ	1	1	3	3	2	1	1	1	2	14	16,1	172 ⁽²⁾	12,3					
ΚΤΥΛΗΜΑΤΑ ΠΑΝΟΣ ΣΕ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ Η ΑΠΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ	2	2	2	1	4	5	1	2	3	1	23	26,4	251	10,9				
ΣΥΜΠΙΕΣΗ Ή Η ΑΝΑΜΕΣΙΑ ΣΕ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ	1	1	2	1	2	1	2	4	3	3	14	16,1	281	20,1				
ΚΟΠΙΔΑΝΗΣ ΥΠΕΡΠΟΣΤΑΣΙΑΣ Η ΚΟΠΙΔΑΝΕΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ													1	1,2	5			
ΕΚΘΕΣΗ Η ΕΠΙΛΟΗ ΜΕ ΎΦΑΝΗ Η ΧΑΛΚΩΣΗ ΟΡΓΑΝΟΚΡΑΔΙΑ																		
ΕΚΘΕΣΗ Η ΕΠΙΛΟΗ ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΡΕΥΜΑ																		
ΕΠΙΒΑΒΕΙΣ ΟΥΣΙΕΣ Η ΑΚΤΙΝΟΒΟΜΕΣ														1	9,2	237		
ΔΑΤΚΩΜΑΤΑ ΑΠΟ ΖΩΑ															8	9,2	237	
ΑΛΛΟΣ ΤΥΠΟΣ/ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ																4	4,6	25
ΣΥΝΟΛΟ	4	6	1	11	4	9	18	6	9	6	2	11	87	100	1249	14,4		

(1) ΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΠΟ 1 ΜΕΧΡΙ 12 ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΑΥΤΕΣ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ 1.

(2) Δύο άτομα δεν ελέγχθηκαν με το τρέλος του 1995.

(3) Ένα άτομο δεν ελέγχθηκε με το τρέλος του 1995.

ΥΛΙΚΟΣ ΠΑΡΑΓΩΝ	ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΑΝΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ⁽¹⁾												ΣΥΝΟΛΟ	% ΧΑΜΕΝΕΣ Α/Η	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ (ΧΑΜ. Α/Η/ΑΤΥΧ.)		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12					
ΜΗΧΑΝΕΣ				2	1	1	1	1	1	1	1	1	7	8	88	12,6	
ΜΕΣΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΑΝΥΨΗΤΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	2		1											2	5	5,7	10
ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	1			4	1	2	5	9	1	7	3	5	38	43,7	495	13	
ΥΛΙΚΑ - ΟΥΣΙΕΣ						1	2	7	1						12	13,8	252
ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ -ΕΡΓΟΝΟΜΙΑ	1	2		8	1	2	2	1	1	1	5	23	26,4	348	26,4	15,1	
ΑΛΛΟΙ ΜΗ ΤΑΞΙΝΟΜΩΜΕΝΟΙ ΠΑΡΑΓΩΜΕΝΟΙ															1	1,1	16
ΣΥΝΟΛΟ	4	6	1	11	4	9	18	6	9	6	2	11	87	100	1249	14,4	

(1) ΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΠΟ 1 ΜΕΧΡΙ 12 ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΑΥΤΕΣ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ 1.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΥΛΙΚΟΣ ΠΑΡΑΓΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗ ΦΥΣΗ ΤΗΣ ΒΛΑΒΗΣ ⁽¹⁾

ΦΥΣΗ ΤΗΣ ΒΛΑΒΗΣ	ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΑΝΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ⁽¹⁾												ΣΥΝΟΛΟ	% ΧΑΜΕΝΕΣ Α/Η	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ (ΧΑΜ. Α/Η/ΑΤΥΧ.)					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12								
ΚΑΤΑΓΜΑΤΑ	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	4	12	13,8	370	30,8				
ΕΞΑΡΘΡΩΣΕΙΣ																				
ΔΙΑΣΤΡΕΜΜΑΤΑ / ΤΡΑΒΗΜΑΤΑ	2	1		2						1	1		8	9,2	63	7,8				
ΔΙΑΣΤΕΙΣ, ΑΛΜΕΣ ΕΞΤΕΡΝΙΚΕΣ ΚΑΚΩΣΕΙΣ				1							1		2	2,3	23	11,5				
ΑΡΡΩΤΗΡΙΑΣΜΟΙ, ΑΤΟΠΙΔΑΙΣΕΣ ΑΚΡΩΝ																				
ΑΛΜΕΣ ΠΛΗΤΕΣ/ΤΡΑΥΜΑΤΑ	1	1	1	1	1	1	2	2	1	2	2	11	12,6	133	12,1					
ΚΑΚΩΣΕΙΣ, ΕΠΙΘΑΛΕΙΑΚΑ ΤΡΑΥΜΑΤΑ	1	4		3	2	5	8	2	5	3	1	4	38	43,7	290	7,6				
ΜΟΛΟΤΕΣ, ΣΥΝΘΛΙΣΕΙΣ, ΤΣΑΚΙΣΜΑΤΑ				2			1	2					6	6,9	126	21				
ΕΓΚΛΥΜΑΤΑ ΣΥΜΠΙΕΣΗΣ, ΣΥΜΠΛΑΝΟΝΤΑΤΙΑ ΟΞΕΙΣ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ																1	9,2	237		
ΣΥΜΠΙΕΣΗ Η ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΚΑΙΡΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ																				
ΔΕΦΥΣΙΑ																				
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ																				
ΣΥΜΠΙΕΣΕΙΣ ΑΚΤΙΝΟΒΟΜΩΝ																				
ΠΟΛΥΑΝΕΣ ΒΑΒΕΣ ΑΠΟ ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ																				
ΑΛΜΕΣ ΒΑΒΕΣ																		2	2,3	7
ΣΥΝΟΛΟ	4	6	1	11	4	9	18	6	9	6	2	11	87	100	1249	14,4				

(1) Σύμφωνα με ταρδικά δεκτία.

(2) ΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΠΟ 1 ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ 12 ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΑΥΤΕΣ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ 1.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΒΛΑΒΕΝ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΑΝΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ.

ΒΛΑΒΕΝ ΜΕΛΟΣ	ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΑΝΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ⁽¹⁾												ΣΥΝΟΛΟ	%	ΧΑΜΕΝΕΣ Α/Η	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ (ΧΑΜ. Α/Η/ΑΤΥΧ.)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12				
ΚΕΦΑΛΗ					1	2	4	1	1		2	1	12	13,8	253	21,1
ΛΑΙΜΟΣ				1									1	1,2	6	
ΚΟΡΜΟΣ				2		4	5	1		3		1	16	18,4	113	7,1
ΑΝΩ ΜΕΛΗ ΣΩΜΑΤΟΣ	1	2		4	2	2	5	1	6	2		6	31	35,6	526	17
ΚΑΤΩ ΜΕΛΗ ΣΩΜΑΤΟΣ	3	3	1	4	1	1	3	3	2	1		3	25	28,7	347	13,9
ΠΟΛΛΑΠΛΟΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΙ		1						1					2	2,3	4	2,0
ΓΕΝΙΚΕΣ ΒΛΑΒΕΣ																
ΣΥΝΟΛΟ	4	6	1	11	4	9	18	6	9	6	2	11	87	100	1249	14,4

(1) Οι ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ από 1 μέχρι 12 σύμφωνα με αυτές του ΠΙΝΑΚΑ 1.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΝΑΤΜ (1992 – 1995)

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΑΙΤΙΑ ΠΡΟΚΛΗΣΗΣ ΑΝΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ⁽¹⁾

ΠΡΩΤΗ ΑΙΤΙΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ	ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΑΝΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ⁽¹⁾												ΣΥΝΟΛΟ	%	ΧΑΜΕΝΕΣ Α/Η	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ (ΧΑΜ. Α/Η/ΑΤΥΧ.)	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12					
ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΟΔΗΓΙΩΝ-ΕΝΤΟΛΩΝ							1						1	1,1	57		
ΕΛΛΕΙΠΕΙΣ ΟΔΗΓΙΕΣ												1	1	1,1	11		
ΕΣΦΑΛΜΕΝΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ																	
ΚΑΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ-ΤΡΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	1		1	2	2		1		1			1	9	10,4	204	22,7	
ΕΛΛΕΙΨΗ-ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ																	
ΕΛΛΕΙΨΗ Ή ΑΝΕΠΑΡΚΗΣ ΕΠΙΒΛΕΨΗ	1					2	2	1		1			7	8,1	236	33,7	
ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΗ ΒΙΑΣΥΝΗ-ΣΥΝΤΟΜΕΥΣΕΙΣ							2		1	1			4	4,6	43	10,7	
ΥΠΕΡΕΚΤΙΜΗΣΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ				1								1	2	2,9	23		
ΠΑΡΑΒΑΣΗ Κ.Ο.Κ.																	
ΑΣΤΕΙΣΜΟΙ Ή ΕΡΙΔΕΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ																	
ΑΝΕΠΑΡΚΗΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ																	
ΕΛΛΕΙΨΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ																	
ΑΝΕΠΑΡΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ				1		2	1		1				5	5,8	88	17,6	
ΕΛΛΕΙΨΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ					1								1	1,1	48		
ΑΣΤΟΧΙΑ ΥΛΙΚΟΥ Ή ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ						1	1	1				1	4	4,7	16	4,0	
ΧΡΗΣΗ ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ-ΟΧΗΜΑΤΩΝ																	
ΧΡΗΣΗ ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ					1								1	1,1	4		
ΕΣΦΑΛΜΕΝΗ ΔΙΑΤΑΞΗ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ																	
ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΟΣ ΧΩΡΟΣ (ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΑ)				1									1	1,1	5		
ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ(ΦΩΤΙΣΜΟΣ, ΑΕΡΙΣΜΟΣ Κ.Λ.Π.)																	
ΑΚΑΤΑΣΤΑΣΙΑ				2				2				1	5	5,8	87	17,4	
ΔΥΣΜΕΝΕΙΣ ΚΑΙΡΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ																	
ΟΛΙΚΗ ΕΛΛΕΙΨΗ ΜΕΣΩΝ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ-ΜΕΤΡΩΝ		2		1		1	6		1	1		2	14	16,2			
ΜΕΡΙΚΗ ΕΛΛΕΙΨΗ ΜΕΣΩΝ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ-ΜΕΤΡΩΝ								1		1		1	3	3,4	19,6	154	9,1
ΑΠΡΟΣΞΕΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥ-ΑΓΝΟΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	1	4		3		3	2	1	3	3	2	3	25	28,7	234	9,3	
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΧΩΡΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	1												1	1,1	23		
ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΟΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ																	
ΑΝΕΠΑΡΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑ/ΕΛΑΤΤΩΜΕΝΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ																	
ΕΡΓΑΣΙΑ ΧΩΡΙΣ ΕΝΤΟΛΗ																	
ΆΛΛΗ ΑΙΤΙΑ							1	1	1				3	3,4	16	5,3	
ΣΥΝΟΛΟ	4	6	1	11	4	9	18	6	9	6	2	11	87	100	1249	14,4	

(1) Από τις πιθανές πολλές αιτίες ατυχήματος επιλέγεται η πρώτη (βασιική)



Εργατικά Ατυχήματα

Πρόσφατα συνέβησαν δύο τραγικά εργατικά ατυχήματα. Το πρώτο στο σταθμό της ΔΕΗ στη Μεγαλόπολη που είχε σαν αποτέλεσμα το θάνατο δύο εργαζομένων και το σοβαρό τραυματισμό άλλων πέντε. Το δεύτερο στο διυλιστήριο της Μότορ Όιλ με τρεις νεκρούς. Ο αριθμός των εργατικών ατυχημάτων στη χώρα μας, θανατηφόρων και μη, συνεχώς αυξάνεται, ιδιαίτερα στον τομέα των κατασκευαστικών έργων. Είναι χαρα-

κτηριστικό ότι ο αριθμός των θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων το 2001 ανήλθε στους 188 και οι προβλέψεις για το 2002 είναι δυσοίωνες. Η διερεύνηση των αιτιών που προκάλεσαν τα εργατικά ατυχήματα αποτελεί πρώτιστο ζήτημα για την αποφυγή παρόμοιων συμβάντων στο μέλλον και γενικότερα για την αντιμετώπιση του επαγγελματικού κινδύνου στη χώρα μας. Η ανάγκη λήψης μέτρων από τους αρμόδι-

ους φορείς για την ουσιαστική εφαρμογή της νομοθεσίας για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία είναι επιτακτική.

Στη συνέχεια, δημοσιεύουμε Δελτίο Τύπου της Γ.Σ.Ε.Ε. σχετικό με τα πρόσφατα εργατικά ατυχήματα και δεσμευόμαστε ότι σε επόμενο τεύχος του περιοδικού θα υπάρξει εκτενές αφιέρωμα για το θέμα των εργατικών ατυχημάτων.

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ ΤΗΣ Γ.Σ.Ε.Ε. - 10/9/2002

Το νέο τραγικό εργατικό ατύχημα που σημειώθηκε χθες τα μεσάνυχτα στις εγκαταστάσεις της ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ με τρεις νεκρούς, αποτελεί τρανταχτή απόδειξη της αυθαιρεσίας και της ασοδοσίας των εργοδοτών, την πλημμελή λήψη μέτρων υγιεινής και ασφάλειας και έρχεται να προστεθεί στο επίσης τραγικό ατύχημα το περασμένο Σάββατο στις εγκαταστάσεις της ΔΕΗ στη Μεγαλόπολη. Ενώ σήμερα το πρωί είχαμε έναν ακόμα νεκρό οικοδόμο σε ατύχημα στον Πειραιά.

Το χθεσινοβραδινό ατύχημα, με δεδομένο ότι οι άτυχοι συναδέλφοι δεν εργάζονταν στη συγκεκριμένη επιχείρηση αλλά εργολάβο ή υπεργολάβο, έρχεται να αναδείξει ένα επί πλέον πρόβλημα που έχει σχέση με τις συνθήκες και τους όρους απασχόλησης, οι οποίες πολλές φορές δεν ελέγχονται από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του ΣΕΠΕ

Η ΓΣΕΕ μετά και από το ατύχημα αυτό που έρχεται να προστεθεί στο μακρύ κατάλογο των δεκάδων χιλιάδων εργατικών ατυχημάτων από τις αρχές του

χρόνου με δεκάδες νεκρούς και εκατοντάδες σοβαρά τραυματίες, είναι αποφασισμένη να παρέμβει άμεσα και ουσιαστικά. Έτσι πέρα από τις νομικές και ποινικές ευθύνες που απαιτεί να καταλογιστούν άμεσα και προς πάσα κατεύθυνση, θα προχωρήσει στις πιο κάτω ενέργειες.

Έχει ζητήσει ήδη από τις οργανώσεις μέλη της την άμεση παρέμβαση των συνδικαλιστικών οργάνων σε όλους τους χώρους εργασίας που αντιμετωπίζουν προβλήματα στην υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας, ώστε όπου παρατηρούνται ελλείψεις μέτρων να μην προχωρούν οι εργαζόμενοι στην εκτέλεση συγκεκριμένων εργασιών και να καλούνται άμεσα οι εποπτικές αρχές.

Επίσης σε όσες επιχειρήσεις ή χώρους εργασίας, κατ' επανάληψη έχουν προκληθεί ατυχήματα, θα υπάρξει δυναμική παρέμβαση των συνδικαλιστικών οργανώσεων και όπου δεν υπάρχουν ουσιαστικές βελτιώσεις στην εφαρμογή της νομοθεσίας οι εργαζόμενοι θα προχωρούν σε διάφορες μορφές

κινητοποιήσεων.

Προς τη κατεύθυνση αυτή στηρίζουμε την τετράωρη στάση εργασίας που εξήγγειλε η Πανελλήνια Ομοσπονδία Προσωπικού Διυλιστηρίων και Χημικής Βιομηχανίας για την Πέμπτη 12 Σεπτεμβρίου 2002 από τις 11:00 έως τις 3:00, σε όλες τις



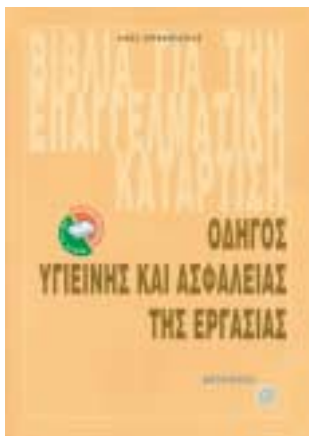
επιχειρήσεις του κλάδου καθώς και τις στάσεις εργασίας στη ΔΕΗ-ΑΗΣ Μεγαλόπολης, την Πέμπτη 07:00-08:00 το πρωί και την προσεχή Δευτέρα 16/9/2002 στις 13:00-15:00 το μεσημέρι. Εκφράζουμε την βαθιά μας θλίψη για τον άδικο θάνατο των τριών συναδέλφων και την συμπαράστασή μας στις οικογένειές τους.



1. Διοργάνωση 2 ημερίδων σε Αθήνα και Πάτρα στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας με θέμα «**Εργασία χωρίς άγχος**»
Πάτρα: Δευτέρα 21 Οκτωβρίου 2002 στο Ξενοδοχείο «ΑΣΤΗΡ», Αγίου Ανδρέου 16 και Αράτου, ώρα 16.00 – 21.00
Αθήνα: Πέμπτη 24 Οκτωβρίου 2002 στο κτίριο της ΕΕΔΕ, Λεωφόρος Ιωνίας 200 & Ιακωβάτων, Κ. Πατήσια, ώρα 09.00 – 14.30
Πληροφορίες : Γενική Διεύθυνση Συνθηκών και Υγιεινής της Εργασίας **Τηλ.:** 010-3214105, 3214327
ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., **Τηλ.:** 010-8200151-152
 2. 23 Οκτωβρίου 2002, Αθήνα, Αίθουσα διαλέξεων του ΤΕΕ (Καραγεώργη Σερβίας 4, 5ος όροφος)
«**Ολοκληρωμένοι έλεγχοι της πρόληψης της ρύπανσης στη βιομηχανία (IPPC) – Βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές**».
Διοργάνωση: Γραφείο Επιστημονικού Έργου του ΤΕΕ, ύστερα από πρόταση της ΕΕΕ Χημικών Μηχανικών.
Πληροφ.: Γραμματέας ημερίδας κα Μ. Σταθοπούλου, ΑΜ, Γρ.Επιστ.Εργου
Τηλ.: 010-3291252-3-4
Φαξ: 010-3226015
 3. 5-7 Δεκεμβρίου 2002, Αθήνα, Ξενοδοχείο Divani Caravel
« **Η αγωγή και προαγωγή υγείας στον 21ο αιώνα. Περιβάλλον – Σχολείο – Εργασία – Υπηρεσίες Υγείας**».
Διοργάνωση: Ελληνική Εταιρία Προαγωγής και Αγωγής Υγείας, υπό την αιγίδα των υπουργείων Υγείας και Πρόνοιας, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων / Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς. Θεματικές ενότητες: Φυσικό Περιβάλλον, Αστικό Περιβάλλον, Σχολικό Περιβάλλον, Εργασιακό Περιβάλλον, Περιβάλλον Υπηρεσιών Υγείας.
Πληροφ.: Αλεξανδρουπόλεως 25, 115 27 Αθήνα,
Τηλ.: 010-7482015,
Φαξ: 010 7485872
 4. 26-27 October 2002, Baltimore, Maryland, Radisson Hotel
«**Worker training in a new era: responding to new threats**»
Preparing workers for future terrorist events.
- Sponsors: National Institute for Occupational Health and Safety (NIOSH), Johns Hopkins Education and Research Center for Occupational Safety and Health, National Institute of Environmental Health Sciences, MidAtlantic Public Health Training Center. This meeting is organized as a pre-conference to a larger international meeting concerning best practices in occupational health and safety, scheduled October 28-30 2002.
Tel: (410) 539-8400 or Toll Free: (800) 333-3333
Fax: (410) 332-4229
Internet:
http://www.radisson.com/baltimoremd_innerharbor
5. 27-30 October 2002, Baltimore, Maryland, USA
« **Best practices in Occupational Safety and Health, Education, Training and Communication: ideas that sizzle**».
6th International Conference of the Scientific Committee on Education and Training in Occupational Safety and Health of the International Commission on Occupational Health (ICOH).
Information: The Occupational Safety and Health Best Practices Conference, North Carolina ERC, 3300 Hwy 54 West, Chapel Hill, NC 27516-8264, USA
Tel: (1) 8882353320, (1) 9199622101,
Fax: (1) 9199667579
e-mail: oshercww@sph.unc.edu
Internet: <http://www.sph.unc.edu/osherc>,
<http://www3.jhsph.edu/ohsbest-practices>
 6. 12-15 November 2002, Moscow, Russia
«**Occupational Safety and Health 2002**».
International Exhibition and Congress, organized by the Ministry of Labour and Social Development of the Russian Federation
Information: ARCOSH – All Russia Centre for Occupational Safety and Health, 29 – 4th Parkovaya Str., 105043 Moskva, Russian Federation
Tel: (7)095 2526503/ 2521225/ 1649994,
Telefax: (7) 0952522189/ 1649815
Tel and telefax: (7) 0953671309/ 1649364
e-mail: soopt@cnt.ru / vcot@online.ru
taina.paakkonen@occuphealth.fi
- Internet:**
<http://www.occuphealth.fi/e/project/youthwork>
7. 25 November 2002, Bilbao, Spain
«**Preventing psychosocial risks at work: European Perspectives**»
The closing event of the European Week 2002 is jointly organised by the European Agency for Safety and Health at Work and the Danish Presidency of the European Union. It includes workshops and a colloquium as well as the presentation of the 2002 good practice awards. The event provides an opportunity for leading European decision-makers and safety and health experts to discuss work-related psychosocial risks, focusing on the policy challenges. It also aims to promote the results of the European Week and to highlight good practices in the prevention of psychosocial risks.
Information: Conference Secretariat, TISA Colloquium, San Vicente 8, 7a, 48001, Bilbao, Spain
Tel: 34 94423 3147,
Fax: 34 944352230
e-mail: congreso2@tisasa.es
Internet: <http://osha.eu.int/ew2002/>
 8. 4-6 December 2002, Vienna, Austria
«**Empowerment, participation and health at work**»
4th Conference of the European Academy of Occupational Health Psychology (EA-OHP)
This conference will provide an excellent opportunity for those working within the area of occupational health psychology to interact and discuss cutting edge developments with colleagues from Europe and beyond. The Conference is intended for those interested in the professional practice, education, and research of occupational health psychology and related areas. The Conference of the EA-OHP is kindly supported by the Allgemeine Unfallversicherungsanstalt(AUVA) – the Austrian Workers' Compensation Board. The address of the Conference venue is: Adolf-Czettel-Bildungszentrum(BIZ), Theresianumgasse 16-18, 1040 Vienna, Austria
Internet: <http://www.ea-ohp.org/Vienna2002/>

Βιβλιοπαρουσίαση

"Οδηγός Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας"



Συγγραφέας:
Ν. Σαραφόπουλος
Μηχανολόγος Μηχ/κος
Τεχνικός Επιθεωρητής
Εργασίας

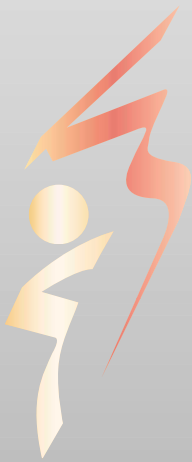
Εκδοτικός Οίκος:
"Μεταίχιμο"

Σελίδες: 272

Πρώτη έκδοση: Μάρτιος
2002

ISBN: 960-375-317-3

Η πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων και η χάραξη συστηματικής πολιτικής από κάθε επιχείρηση, προκειμένου να εξασφαλιστούν ασφαλείς και υγιεινές συνθήκες εργασίας, αποτελούν πρωταρχική απαίτηση των καιρών. Το βιβλίο αυτό είναι ένα πρακτικός και χρήσιμος οδηγός για τους εργοδότες, τεχνικούς ασφαλείας, στελέχη επιχειρήσεων και όλους τους εργαζόμενους που εξειδικεύονται σε θέματα προστασίας στην εργασία. Περιλαμβάνει στοιχεία από το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο για την υγιεινή και την ασφάλεια της εργασίας. Επίσης, αναφέρει κάποιες αρχές που εξασφαλίζουν την καλύτερη οργάνωση των χώρων εργασίας, την ασφαλή χρήση των μηχανών και μέσων ατομικής προστασίας, την επιστημονική διαχείριση των χημικών ουσιών και της προστασίας από τον επαγγελματικό θόρυβο. Προτείνονται επίσης σύνθετες εργονομικές λύσεις και μέτρα προστασίας στα οικοδομικά και τεχνικά έργα. Τέλος, εκτιμώνται και αξιολογούνται οι κίνδυνοι και αναδεικνύεται η σημασία της ποιότητας στην εργασία ως η βασική αρχή πρόληψης των επαγγελματικών κινδύνων.



ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Θέμα: Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία 2002

Η "Ευρωπαϊκή Εβδομάδα για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία" είναι εκστρατεία ενημέρωσης με σκοπό την ευαισθητοποίηση των εργαζόμενων, εργοδοτών και του κοινού γενικότερα για την προώθηση δραστηριοτήτων που έχουν ως στόχο να γίνει η Ευρώπη ένας υγιεινός και ασφαλής χώρος εργασίας. Η Ευρωπαϊκή Εβδομάδα παρέχει μία μοναδική ευκαιρία προκειμένου να τεθεί στο επίκεντρο της προσοχής η σημασία της ασφάλειας και υγείας στην εργασία.

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία, που είναι υπεύθυνος για την παροχή πληροφοριών στον τομέα της ασφάλειας και της υγείας στην εργασία, συντονίζει τις εκδηλώσεις που θα διεξαχθούν στα 15 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας.

Κατά την διάρκεια της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας 2002 θα γίνουν διάφορες εκδηλώσεις τόσο σε κοινοτικό επίπεδο, όσο και σε εθνικό και τοπικό επίπεδο στο κάθε κράτος-μέλος με βασικό θέμα:

« Εργασία χωρίς άγχος»

Το θέμα αυτό επελέγη καθόσον από τα στοιχεία που υπάρχουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το άγχος που οφείλεται στην εργασία είναι το δεύτερο σε συχνότητα πρόβλημα υγείας που σχετίζεται με την εργασία, μετά την οσφυαλγία, και επηρεάζει το 28% των εργαζομένων στην Ε.Ε., όπως φαίνεται από την Τρίτη ευρωπαϊκή έρευνα σχετικά με τις συνθήκες εργασίας 2000 του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος για την Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας.

Στη χώρα μας η Ευρωπαϊκή Εβδομάδα έχει οριστεί από 21 μέχρι 25 Οκτωβρίου 2002.

Στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε συνεργασία με το Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΛΙΝΥΑΕ), έχει αναλάβει δράσεις που αποτελούν μία συνέχεια των δράσεων που έγιναν στις προηγούμενες Ευρωπαϊκές Εβδομάδες των ετών 1996 έως 2001.

Οι δράσεις αυτές θα είναι:

- Διοργάνωση 2 ημερίδων σε Αθήνα και Πάτρα
- Έκδοση ενημερωτικού υλικού

Στις ημερίδες θα γίνουν κεντρικές εισηγήσεις από τους φορείς της πολιτείας, των εργοδοτών και των εργαζομένων, ειδικών επιστημόνων και στη συνέχεια θα ακολουθήσουν παρεμβάσεις από τους συμμετέχοντες και συζήτηση.

Τα συμπεράσματα των ημερίδων θα αποτελέσουν μοχλό για την παραπέρα δράση της χώρας μας στον τομέα της επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας, λαμβάνοντας υπόψη και τις προθέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον κοινωνικό τομέα, οι οποίες στρέφονται κυρίως στην εφαρμογή των νομοθετικών μέτρων για την πρόληψη εν γένει του επαγγελματικού κινδύνου.

Στις ημερίδες μπορούν να συμμετάσχουν φορείς της πολιτείας, οργανώσεις των εργοδοτών, οργανώσεις των εργαζομένων, επιμελητήρια, επιστημονικοί φορείς, εκπαιδευτικά ιδρύματα, εκπρόσωποι των εργαζομένων για θέματα ασφάλειας και υγείας, τεχνικοί ασφάλειας, γιατροί εργασίας και άλλοι φορείς που εμπλέκονται στον τομέα της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων, εργαζόμενοι, εργοδότες κλπ..

Στην Πάτρα η ημερίδα θα γίνει την Δευτέρα 21 Οκτωβρίου 2002 στο ξενοδοχείο «ΑΣΤΗΡ», Αγίου Ανδρέου 16 και Αράτου, ώρα 1600- 2100.

Στην Αθήνα η ημερίδα θα γίνει την Πέμπτη 24 Οκτωβρίου 2002 στο κτίριο της ΕΕΔΕ, Λεωφόρος Ιωνίας 200 & Ιακωβάτων, Κ. Πατήσια, ώρα 0900 – 1430.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθύνεστε :

- στη Γενική Διεύθυνση Συνθηκών και Υγιεινής της Εργασίας (αρμόδιοι Τ. Γκινάλας, Σ. Πισιμίση και Β. Τσούπη, τηλ. 010- 3214105, -3214327, - 3214436, - 3213673)
- και στο ΕΛΙΝΥΑΕ (αρμόδια Κ. Καψάλη τηλ. 010- 8200151).

Θεωρώντας ουσιαστική τη συμβολή σας, σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων

Ο
ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΤΖΙΟΛΑΣ



ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΛΙΟΣΙΩΝ 143 ΚΑΙ ΘΕΙΡΣΙΟΥ 6, 104 45 ΑΘΗΝΑ



ΕΝΤΥΠΟ ΚΑΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 1564/2000